

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

Izjaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure popold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrť leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 23.

Maribor, dne 24. februarja 1911.

Letnik III.

Krinko dol!

Quamvis sint sub aqua, sub aqua maledicere tentant.

Spodnjestajski nemškutarji so se pričeli nekam živahno gibati. Ljudje, ki skoro do zadnjega časa niso poznali drugega ljudskega dela, kakor da se v svojem, s šnopsom vzdrževanem glasilu blatili vse, kar je slovenskem ljudstvu svetega, so sedaj v ne ravno predolgi dobi priredili 4 shode in kakor čujemo, jih mislijo še več. Ne beležimo tega, ker bi mogoče pripisovali temu posilinemškemu gibanju kak pomen ali pa vpliv na razvoj političnih odnošajev na Spodnjem Štajerskem, ampak iz kuriozitete, ker živimo ravno v pustu.

Za naše nemškutarje velja v polnem obsegu citat, ki smo ga napisali zgoraj pod zaglavje. Po domače povedano bi se reklo: Če prav so pod vodo (zabe namreč), skušajo tudi tam samo psovati. V znamenju blatenja in sramotjenja slovenskega kmeta in njegovih zastopnikov se namreč vrše „štajerčevi“ politični shodi. Ker je posilinemštvo na Spodnjem Štajerskem na deželi popolnoma parterre, ker razun nekaterih nezavednih in nesamostojnih elementov, ne da nihče nič več na besede ptujskega evangelija, iz katerega ti vdarja nasproti duh žganja in špirita, so se vrgli njegovi voditelji na polje političnih laži in zavijanj. Na ta način hočejo vzbuditi vsaj nekoliko pozornosti in zainteresirati javnost.

Kakšen pa je cilj tega političnega humbuga? Kje tiče vzroki, ki so vzdramili Linharta in njegove kruhodajalce iz spanja? Popolnoma enostavno: Vse to gibanje dikтира nemškonacionalna „ljubezen“ do slovenskega ljudstva. Zlati časi neomejenega nemškonacionalnega gospodstva v deželi so minuli. Slovensko ljudstvo je vstalo in ne dopušča, da bi se ga še nadalje odpravljalo s sramotnimi drobtinicami. Ono hoče popolnega vpoštovanja in enakopravnosti. Prišla je obstrukcija, ki je zabranila, da ne morejo Nemci več sipati milijonov med svoje volilce. In vzbudila se je v s sovraštvom in srdom prežetih srcih nem-

skih voditeljev „ljubezen“ in „skrb“ za slovenskega kmeta, obrtnika in delavca. Govoreč izraz te „ljubezni“ je pa postal na povelje od zgoraj urednik Linhart, ki kot sin slovenske matere vsaj v besedi lahko kaže svojo „ljubezen“ do slovenskega ljudstva. Ponovimo: radi neprilik, v katere je prišla nemška večina radi slovenske obstrukcije, je začel krošnjari Linhart s svojim posilinemštvom po deželi.

Ali bo žel vspehe in dosegel lavorike? Nikdar in nikoli! Že goljufiv način, po katerem se prirejajo ti štajerčijanski shodi, mora odbiti slednjega poštenjaka. Vabi se vedno na velik javen shod, na katerem naj bi se odkrito pogovorili o vseh težavah in na katerega se vabi tudi nasprotnike. Ko pa pride do shoda, potem se zve, da je shod društveno zborovanje „štajerčevega“ tiskovnega društva, kjer mora vsakdo molčati, kdor ni član, ker drugače ga lahko postavijo „nepriistranski“ reditelji na cesto. Ako pa to še ne zadostuje, se pokliče na pomoč še orožniške bajonete, da potem vendar lahko pride slovenski kmet do „svobodne besede“, seveda — pred vrati.

Še bolj pa kot način, po katerem se prirejajo famozni „štajerčevi“ shodi, mora napolniti z nevoljo in ogorčenjem vsakega brezprimerno hujskanje in zabavljanje, ki se ga mora slišati. Ne straši se apelirati na najnižje človeške inštinkte, samo da bi se doseglo efekt. Previdno se ogiblje vsakih dokazov s številkami in se z mogočno gesto izreka samo trditve, ki so včasih tako gorostasne, da se njihovo „resničnost“ lahko otipa. Če se govori o obstrukciji, se ne pove, da bi prišlo po proračunu za leto 1910 od 21 milijonov kron izdatkov za razne potrebščine na Spodnji Štajer, to je na tretjino dežele, samo borni milijon, ne pove se, da je od 600 deželnih uradnikov samo šest Slovencev, da od več kakor dvajset meščanskih šol ni nobene slovenske itd., ampak kar na splošno se trdi, da tira obstrukcija slovensko ljudstvo v propad. S prozornim namenom se mogoče omenja regulacijo Drave in podpore vinogradnikom, a se seveda korajžno zamolči, da država zato ne nadalju-

je regulacije, ker dežela že pred obstrukcijo ni plačala svojega prispevka in se tudi ne pove, da je 200 tisoč kron za vinogradnike že v proračunu 1910 črtanih od nemške večine.

S takim neodkritim in ovinkarskim ravnanjem se pri našem poštem ljudstvu seveda ne dosežejo politični vspehi. Poskrbeli bomo pa še bolj, kakor dosedaj, da bo vsakdo, ki ni bebec ali pa zlobnež, doznal, da je sedanja štajerčijanska rešilna akcija za slovenskega kmeta naročena v Gradcu, ker gre Nemcem po dolgih letih lahkomišelnega in krivičnega gospodarjenja sedaj voda v grlo. Razkrinkali bomo neizprosno razne eksponente graškega vsenemštva na Spodnjem Štajerskem in štajerčijanci bodo lahko še nadalje psovali v ptujskih šnopsarskih mlakužah. Slovensko ljudstvo pa bo šlo preko teh tragikomičnih epizod na dnevni red in se ne bo brigalo za regljanje žab.

Glose k Triglavovi 35. letnici.

(Piše star Triglavan.)

Gradec, 22. svečana.

Pustu gremo nasproti, pustu, in ta čas je smatral „Triglav“ primernim, obhajati svojo 35letnico. Sicer obhajanje 35letnice ni navadno, a iz srca privoščimo „Triglavanom“ sedanje dobe „titulus“, da se odtegnejo za nekaj dni študijam.

Dolgo je že tega, kar sem bil ud „Triglava“, vendar pa ne tako dolgo, da bi bilo domnevanje opravičeno, da so se gmotne razmere sedanjih „Triglavanov“ tako zboljšale, da bi jim bilo mogoče, s takim leskom in bleskom obhajati 35letnico, kakor je bilo čitati v „Slov. Narodu.“ Kdor pozna revščino pretežno večine našega dijaštva — glej poročilo Podpornega društva! — se je moral kar zavzeti, ko je čital zadnji teden reklamo za „Triglavovo“ slavlje. Frakarstvo, nič kot frakarstvo! Ali smo Slovenci res tako bogati? Nemci so vendar mnogo bogatejši, a nobeno njihovih društev še ni obhajalo 35letnice s takim pompom, kot naš „Triglav.“

pa bi bila stala pri drevesu, čakala bi bila prijazne besede, potem odšla od ponižnosti boječa.

Privatni uradnik si je bil domislil, ob drevesu je stala punčka in je gledala na njegovo mizo s plašnimi, ponižno poželjivimi očmi; obrazek je bil bled, na ustnicah žalost.

— Kaj si lačna?

Punčka se je nasmehnila, potem je okrenila glavo, v lica je stopila plaha rudečica.

— Kaj bi večerjala?

Punčka se je nasmehnila, gledala je v tla, po licih je plavala plaha rudečica.

— No, jej!

Košenila je prerezal meso na dvoje in ji je ponudil večji kos.

— Ne — ne bom tukaj, ker me je — sram, zunaj — doma —

Plaho je povedala punčka in Košenila je vzel časopis iz žepa in je zavil vanj pečeno meso.

Punčka je iztegnila roko, belo, drobno roko, na licih ni bilo več rudečice.

— Bog povrni tisočkrat;

Odšla je hitro med kostanji, izgubila se je med vrati.

Košenila pa je bilo dobro na tisti večer. Čutil je, da je storil nekaj lepega in prijaznega in sam sebe je bil vesel.

In tako je bil razpoložen in je govoril z natakario, z gospodarjem je govoril o revoluciji na Ruskem, potem o macedonskem vprašanju, potem o lepi slovenski politiki.

Izvanredno je bilo to, a pravzaprav ni bilo izvanredno, zakaj Košenila je bil zadovoljen sam s seboj na tisti večer in navdajalo ga je prijetno čustvo. Izpil je četrtinko vina več, potem je odšel počasi proti domu. Noč je bila že tedaj, na nebu zvezde, luna tam na vzhodni strani. In lepa jesenska noč je bila, sence so stale na debli, zganile so se včasih, zamajale se od desne na levo.

PODLISTEK.

V jesenski megli.

Tako je bilo na tisti večer, da se je človek moral domisliti na kaj lepega, žalostnega in davnega. Moral se je domisliti, mehko je bilo v prsih, srce mehke žalosti polno . . .

Daleč tam na zapadu je zahajalo solnce, rudeče morje se je razlivalo po tisti strani, rudeča luč je sijala po krajini, daleč tja nazaj proti vzhodu, mrak je že vstajal iz grap, trepetala je motna, temnorudeča luč.

Privatni uradnik Košenila je šel po cesti, včasih je pogledal okoli sebe, tja je pogledal v daljavo, obraz je bil miren kakor vedno. Ničesar se ni domislil ta večer, to, na kar bi se imel spominjati, je bilo vedno z njim, in zato je bil obraz tako miren, kakor v davnih časih, ko je stal ob izkopani jami in je drsala vanjo velika črna krsta, majhna, bela krsta se je pogrezala z velikim zlatim angeljem na vrhu. Privatni uradnik Košenila je imel namreč ženo, pa je umrla, in je imel hčerko, pa je tudi umrla.

In zavoljo tega je bil obraz čisto miren, zato se ni nikoli nasmehal tako veselo, kakor se nasmеjejo ljudje po navadi.

„Ha—ha—ha—ha—ha . . .“, tako se nasmеjejo ljudje na široko, oči so vesele, obraz je nalahko zaradel. No, Košenila se je zasmejal po sili. „He—he—“, poznalo se je, da je smeh prisiljen, sam je izpoznal in je utihnil.

Mračilo se je, delavec je hodil iz ulice v ulico z dolgo palico v roki in je prižigal plinove svetilke, ki so gorele po vogalih.

Košenila pa je šel svojo navadno pot tja do gostilne, kjer je večerjal, prečital par časopisov, in potem vstal počasi in mirno.

— Lahko noč!

Ni pogledal po ljudeh, malo je dvignil klobuk in se je zgubil med vrati. Potem je šel proti domu, gledal je predse, ozrl se je na nebo, izgubil je med hišami.

Tisti večer pa je bilo tako, da je bilo človeku pri srečanju kakor na spomlad, ko dahne od juga, leno sanja temnomodro nebo, poje na gori mlad pastir. Temna rudeča luč je gorela po nebu, drhtela je v polmraku, dihala je sem od juga, leno je sanjalo temnomodro nebo —

Košenila je sedel na gostilniškem vrtu in je večerjal. Mimo so hodile natakario, ta in ona lepa, z velikimi, prešernimi očmi, s črnimi, kostanjevimi mogoče, morda s plavimi in mehkiimi lasmi.

Včasih je bila katera trudna, zamišljena nemara, semintja tudi žalostna. Sedla je tam pod temen kostanj, visoko so se dvigale njene mlade prsi, pogledi so pa plavali bogvekam.

No, Košenila ni pogledal v tisto stran, počasi je odlagal časopis, vzel je v roko nož in ga je brisal ob prt.

Na vrt je prišla mlada punčka, mlada, slabo napravljena, črevlje raztrgane, lase razkuštrane. In čez roko pa je imela neko košarico in v njej polno lepih rož.

— Dober večer!

Pozdravila je, postala, ponudila rože. Košenila ji je dal desetico in položil šopek pred se na mizo. Cvetje je bilo jesensko in brez vonja; ležalo je tam in je venelo.

— Koliko dam nazaj?

Vprašala je punčka, stala je ob kostanju, upirala je vanj, velike, plahe oči.

Košenila je pogledal te oči, potem jih je pogledal drugič in se je potem domislil —

— Nič!, je rekel polglasno in se je domislil na svojo hčerko, ki je umrla. Menila je imela take oči, take lase, čisto take; če bi bila tako revna in uboga,

Društvo se je ustanovilo s tem namenom, da se jači narodna ideja med udi, izključena je bila pred 35 leti vsaka politika in to potrjuje tudi „Slov. Narod.“ In kaj so napravili mladini iz „Triglava“? Privesek falirane liberalne stranke. Po društvenih pravilih, ki so veljala od leta 1876 do 1895, je vsak „Triglavan“ temu društvu zvest, ki je ostal Slovenec, bodisi tega ali drugega svetovnega prepričanja. Udje tega društva so lahko tudi bogoslovci in so tudi že bili. Zavrtni moramo kot impertinenco početje nekaterih obvestnih mladincev, ki so konstituirali odsek, ki ima nalogo na to paziti, če so vsi starešine pristno liberalnega mišljenja. Kdor se udom tega odseka le malo sumljiv zdi, ni vreden starešinstva. Sicer piscu teh vrst ni nič za to čast, ne bil bi pristopil kot starešina, kakor tudi res ni ogromna večina pristopila. Omenil sem pa to, da se vidi kako netolerantno se postopa z drugače mislečimi, starimi „Triglavan.“

Mlad „Triglavan“ trdi v „Slov. Narodu“, da hoče „z narodom“ delati za napredek. Gre se za to, kaj si misli mlad „Triglavan“ pod napredkom. Za resnični napredek smo vsi, tudi „klerikalci.“ Ali mladi gospodje mislijo bržkone na napredek v liberalnem smislu. V tem slučaju pa ne bodo z narodom delali, ampak proti narodu, ker narod takega napredka ne mara. Če mi tega mladi gospodje pri „Triglavu“ ne verujejo, naj vprašajo svoje pokrovitelje, na primer dr. Tavčarja ali dr. Kukovca. Slovenci gredo preko vsakega liberalca na dnevni red. In samotno bodo živkali tudi ti mladi gospodje, ko pridejo v javno življenje, kakor živkajo samotno njih starešine. Prepričan sem, da je mnogim mladim „Triglavanom“ res za delo za narod. A v tem slučaju se morajo odpovedati liberalizmu, frazam in — fraku.

Proti cerkvena šolska politika Francoskem.

Zopet so na Francoskem katoliške opozicijske stranke silno razburjene, ker dela protiverska vlada na vse mogoče načine, samo da bi popolnoma zabrisala vsak znak katoliške misli v tej nesrečni deželi. Ker sedaj po ločitvi cerkve in države krillato geslo: „pogibelj klerikalizmu“ že več ne vleče, ki je izbral jakobinski blok drugo geslo, s katerim se hoče obdržati na krmilu; sedaj mu je geslo in cilj: „obramba laične šole.“

Iz tega vzroka se trudijo jakobinci na vse pretege, da bi kakor mogoče poostriili konflikt v šolskem vprašanju. Zato je z odlokom pariškega prizivnega sodišča obsojen rimski nadškof in kardinal Lucon, ker je tudi podpisal skupno poslanico francoskega episkopata, v kateri se odsvetujejo in obsojajo proticerkvene šolske knjige. Zato sta bila kaznovana od kasacijskega sodišča dva duhovnika, ker sta izjavila, da ne moreta obhajati onih otrok, ki se poslužujejo prepovedanih šolskih knjig. Zato predlaga ministrski predsednik Briand, da se mora takoj po proračunu vzeti v razpravo novo šolsko zakonsko osnovo. Zato je bilo v najnovejšem času sklenjeno v zborniški komisiji, da se imajo v bodoče pravice starišev poudariti uradniški samovolji.

Takozvana „lajzacija“ šole, ki se je pričela pod vladno Waldeck-Rousseau, napreduje vedno bolj. Predlogi Dessoye-Buisson-Doumer itd. gredo za tem, da bi napravili mesto učitelja državno odgovorno za postopanje v šoli, iz enostavnega razloga, da bi na ta

način lahko kaznovali stariše in duhovnike z denarnimi globami in zaporom, ako bi se drznili zahtevati, da se mora pri odgoji imeti pred očmi višje, vzvišenejše cilje.

Akoravno „laična šola“ ni popolnoma nič ogrožena, slikajo vendar radikalni kričarji v strašnih barvah pogibelj, ki ji preti. Leta 1882 se je po prizadevanju „očeta laizacije“ Julesa Ferryja sprejel zakon, po katerem nima nobeden učitelj pravice poslužiti se knjige, ki ni sestavljena v okvirju „najstrožje religiozne, historične in politične nevtalnosti.“ „Ako bi se kakšen učitelj“, rekel je Ferry dne 16. marca 1882 iz senatske tribune, „tako daleč spozabil, da bi napadel kako veroizpoved, potem je ravnotako potrebna hitra in stroga kazen, kakor če bi včiniil kak moralni prestopke.“ No, od takrat so šli laizatorji že dalje in dalje.

Pri takih razmerah je umevno, kar je rekel nedavno nadškof v Bourgeoisu Dubois:

„Ne spleča se vdajati kakim iluzijam: zbornica bo vzela starišem zadnjo svobodo. Mi gremo nasproti pogromu, boju. Nobeden francoski škof in ne duhovnik ne bo pustil kršiti brez ostrega protesta teh svetih pravic. Pahnili nas bodo v temnice. Na noge zato, francoski katoliki, pripravite se za te težke momente! Bodite pripravljeni, da nas podprete s svojo hrabrostjo!“

Te besede preveva duh, ki je svoječasno navduševal tudi nemške katolike, ko jih je Bismark v zahvalo za njihovo pomoč pri ustvaritvi nemškega cesarstva pahnil v kulturni boj in jih je začel preganjati. Katoliška Francoska se bo prerodila in rešila iz mlakuže framasonstva in jakobinstva samo s pomočjo žrtvovanih apostolskih voditeljev. Naj se le navalijo jakobinci v parlamentu na katolike, čim hujše bodo skušnje, tim preje bo prišlo do vstajenja.

Protest.

Podpisana duhovščina ptujske dekanije najodločneje protestira zoper resolucijo nemškega političnega društva za Ptuj in Rogatec od dne 11. svečana sploh. Posebej protestira proti temu, da se dva njena tovariša, častiti gospod vikar Pšunder in častiti gospod kaplan Jager, kojih značaj je čist in ime neomadeževano, kruto napadeta in preganjata, ker sta pri ljudskem štetju naznanila slovenski občevalni jezik; s tem se krati prva pravica zadnjega avstrijskega državljana, njegova politična prostost; — protestira drugič proti temu, da se v to nepoklicano politično društvo vtika v cerkvene in šolske zadeve in si prisvaja nekako nadzorstvo nad cerkvenim, uradnim in šolskim delovanjem katoliške duhovščine; — protestira tretjič proti temu, da bi moral mestni urad v Ptuj kot nekaj izvrševalni organ omenjenega političnega društva izsiliti od prečastitega kn.-šk. ordinariata prestavo neljubih mu katoliških duhovnikov.

Jožef Fieck Ir., prošt in dekan v Ptuj.

Jožef Sinko Ir., župnik pri Sv. Lovrencu v Sl. gor.

Josip Skvarč Ir., kaplan.

P. Norbert Povođen, župnik v Ptuj.

P. Lucius Selinšek Ir., kaplan.

P. Pius Vakselj Ir., kaplan.

J. Toman Ir., župnik v Hajdinu.

J. Šketa Ir., kaplan.

Janez Tomanič Ir., župnik pri Sv. Urbanu.

Karol Malajner Ir., kaplan.

Potem je prišla punčka plaho čez vrata, potem ob zeleni ograji do mize.

— Sram me je!

Zavil ji je v časopis in ji je dal vso večerjo, a sam si pa naročil drugo.

— Kako pa ti je ime?

— Karoline!

— No, pa le pridi še, Karoline, jutri večer — Karoline!

Potem je odšla ob ograji, potem plaho čez duri in je stekla po cesti.

Tisti večer potem pa je bil dež. Kar čez noč se je bilo pobleščilo nebo, vse se je bilo izpremenilo čez eno samo noč. Mrzlo jutro se je bilo storilo in žalostno, megle so ležale po dolinah in poljih, po mestnih ulicah so ležale, pršilo je v obraz in hladno je bilo. Ko se je storil večer, se je motno svetila umazana voda po lužah, mrtvo so gorele svetilke srede bele megle, gledale iz daljave kakor solzne oči.

Košeni je moral isti večer v sobo in ko je sedel tako pri samotni mizi in je prinesla natakara večerjo in se je smehljala bolno-prijazno, se je gospod Košenila domislil. Vstal je in šel ven pred vrata in je pogledal po vrtu.

— Karoline!

Zaklical je med durmi in se je takoj zganilo v temi in se je približalo. Naglo se je približalo, bolno se je nasmehljalo.

— Kaj si že večerjala?

Bolno se je Karoline nasmehljala in je povedala oči.

— Nisem!

— No, pa pojdi z menoj!

Tiho je šla Karoline, pred sobnimi vrati pa se je ustavila.

— Tukaj bodem počakala, ker me je tako sram.

No, in gospod Košenila se je nasmehnil.

— Zakaj pa te je sram?

— Nimam lepega krilca, čevlji so raztrgani, lasje so vsi mokri od dežja —

Jakob Očgerl Ir., župnik pri Sv. Andražu v Sl. g.
Leopold Skuhersky Ir., župnik pri Sv. Marku.
Ivan Atelšek Ir., kaplan.
Alojzij Šuta Ir., župnik pri Sv. Marjeti.
Franc Planinc Ir., kaplan.
Alojzij Kokelj Ir., župnik v Vurbergu.
Josip Poplatnik Ir., župnik v Polenšaku.

Politični pregled.

Delegacije.

Dne 22. februarja popoldne je zborovala avstr. delegacija. Razpravljalo se je o proračunu zunanje ministrstva. Stanek in Zazvorka sta interpelirala vojnega ministra, ker so v armadi pri ljudskem štetju protežirali nemščino kot občevalni jezik.

Masaryk je seveda tudi moral v tej teji predavati, ker je kot profesor navajen, da predava. Pred vsem se je klanjal mož Italiji, nato je pa zopet in zopet pogreval Friedjungov proces.

Zun. min. Aehrenthal je obžaloval, da Masaryk še vedno tišči v ospredje to zadevo kljub njegovi resni izjavi meseca decembra. Glede na zagrebško veleizdajalsko sodno razpravo je Aehrenthal izjavil, da se je vodila razprava neodvisno od zunanje ministrstva. Važno je, kar je Aehrenthal izjavil glede na razmerje s Srbijo. Po aneksijski krizi se je razmerje s Srbijo hitro izboljšalo. Normalne politične razmere je izpolnila sklenjena trgovinska pogodba. Ob krizi odpovedane konvencije so se obnovile. Svetuje končno Masaryku, naj opusti svoje pustolovske obdolžitve, ki ne zadenejo ne zunanje ministrstva in ne zunanje službe.

V seji včeraj dne 23. februarja je prvi govoril delegat Soukup, ki se je zavzemal za razoroževanje. Za njim so govorili delegati Italijan Delugan, Klofač, pl. Glanz, Bartoli, pl. Stransky, dr. Ellenbogen. Italijanska delegata Delugan in Bartoli sta z velikim navdušenjem skušala braniti irendentstvo, oziroma dokazati, da med avstrijskimi Italijani sploh ni irendentovskega gibanja.

Prihodnja plenarna seja delegacij danes dne 24. februarja.

Iz socialne demokracije.

Razpor med češkimi avtonomisti in pristaši centralistične organizacije v socialni demokraciji je prišel že tako daleč, da so češki centralisti v družbi z zastopniki nemških in poljskih socialnih demokratov sklenili, da pretrgajo vse zveze s češko-slovansko socialno demokracijo in da ne vprizorijo z isto nikake skupne akcije več.

Rusko-kitajski spor.

Kitajski odgovor na ruski opomin je rusko diplomacijo povsem zadovoljil. Z svojem odgovoru priznava Kitajska upravičenost ruskih pritožb. S tem je ruska diplomacija zadovoljna, ministrstvo zunanjih zadev pa povdarja, da hoče Rusija od Kitajske zahtevati, da poleg tega priznanja Kitajska tudi ugodno ruskim pritožbam.

Češka razstava v Sofiji

se odprta dne 23. julija 1911 in bo odprta do dne 23. avgusta. Protektorat te razstave sta prevzeli trgovski zbornici v Pragi in Sofiji. V Sofiji se je osnoval poseben, iz Bolgarov in Čehov obstoječi odbor, ki je

Gospodu Košenili je bilo prijetno in je šel v sobo in je tam zavil v dva, tri papirje in je nesel vso pred vrata.

— Koliko let pa imaš?

— Devet, je rekla Karoline, dvignila je roko izpod predpasnika in je vzela zavitek in ga je vtaknila pod predpasnik.

— Kaj veš, kje je tainta ulica?

Gospodu Košenili je bilo prijetno; roko je položil Karolinci na glavo in je božal lahko njene mokro lase.

— Vem, je rekla Karoline in je stala mirno pred gospodom.

— Jutri proti večeru, kadar bo ura šest, pridi v prvo nadstropje in pozvoni in dobila boš krilce in čevlje, da te ne bo sram.

In tistikrat je obšlo Košenilo veliko in pa lepo čuvstvo. Tega otroka bo dvignil sedaj iz bede in pa revščine, in zato je bil vesel in zadovoljen.

— Kaj pa je Tvoja mama?

Vprašal je; Karoline je stala pred njim, roke in zavitek pod predpasnikom in oči povešene.

— Nimam mame, tudi ateja ne — teto!

Čisto slab je bil glas, naenkrat so se izgubile besede, potem je odšla Karoline.

Privatni uradnik Košenila se je vrnil v sobo in vse njegovo srce je bilo veselo in ponosno ob enem. Sedaj bi postal zopet enkrat oče in bo redil in vzgojeval to blede in boječe dete.

Nasmehnil se je gospod Košenila in ko je šel domov in ko je legel v posteljo, je bil še vedno nasmeh na njegovem obrazu. Ej, gospod Košenila, ki boš zopet enkrat oče in boš vzgojeval in redil blede in boječo Karoline, blagor ti —

Veselo je zaspal Košenila in drugo jutro se je napravil v trgovino in je kupil spodnjo obleko, potem krilce in čevlje, da bi ne bilo sram Karoline. Sam je nesel domov in je položil na zofu in je čakal tam do večera.

(Konec prih.)

Dahnilo je od juga, vsulo se je rudeče listje, plašno je zašumelo. Včasih je letel mimo kak nočni ptiček, sova menda, tiho je letela, strah jo je bilo tu sredi mesta.

Potem je minila noč in je napočilo jutro. Počasi je vstajalo solnce, svetilo se je na vzhodu, svetlorumena luč je sijala in so se razlili žarki po vsem svetu. Dvigalo se je solnce vedno višje in višje, — ugašala je svetlo-rumena luč in je kmalu popolnoma ugasnila.

Dan je bil lep, lepa jesen je dihal sredi njega, trgala z vej rudeče listje in ga sipala po tleh. Hodili so ljudje po poljih, po njivah, gosposki ljudje po belih cestah, — in lepe gospodične po oropanih drevoredih.

Zdaj je zvenel še lepše njihov smeh, lepše so sijale oči, ko so gledale v rahlo smrt, ki je plavala zunaj. Smejale so se, zdaj je bil smeh lep in živahen, zdaj je bilo življenje v njem, ko je dihalo okoli smrt, polagoma morila življenje.

Dan je bil lep, lepa jesen je dihal sredi njega in rodil se je sredi nje lep večer. Plamtela je večerna zarja, morje od srebra se je razlivalo po gorah, po nebu tam na vzhodni strani.

Privatni uradnik Košenila je sedel na gostilniškem vrtu, čital je časopis in mimo so hodile natakara, pozdravljale uljudno, nasmehljevale se kakor sužnje svojim gospodarjem. Potem so mu prinesle večerjo in Košenila je odložil svoj časopis in se ozrl okoli sebe.

Glej, punčka je stala tam za ograjo, danes ni imela rož, in ni si upala na vrt, od daleč je gledala na mizo — od nikogar povabljeni gost.

— No, kaj si že večerjala?

Domislil se je na včerajšnji lep večer in se je nasmehnil.

— Nisem!

Komaj se je čul glas, menda so se bile povestile oči in je bil zaradel mladi in boječi obraz.

— No, pa pridi in vzemi!

prevzel nalogo, izvršiti vse za razstavo potrebne predpriprave.

Bolezen črnogorskega kralja.

Zdravstveno stanje črnogorskega kralja Nikite se je dne 22. t. m. tekom noči zelo poslabšalo. Poklicali so brzojavno prestolonaslednika, ki se mudi zdaj na Francoskem. Kralja je zadela kap.

Oficielno se javlja iz Cetinja, da so vse vesti o nevarni bolezni kralja Nikole neosnovane. Kralj Nikola je baje popolnoma zdrav.

Pasivna rezistenca v Trstu končana.

V četrtek, dne 23. februarja zvečer se je vršil v Trstu shod zaupnikov državnih uradnikov in uslužbencev, da zavzame stališče, ali se naj pasivna rezistenca nadaljuje, ali pa konča.

Po daljši in zelo burni debati, se je sklenilo, opustiti pasivno rezistenco, ker hoče seči vlada po strogih sredstvih. Danes, dne 24. februarja zjutraj so državni uradniki in uslužbenci pričeli zopet z rednim delom.

Med državnim uradništvom in uslužbenci v Trstu vlada velika nevolja proti članom akcijskega komiteja, ki je vodil pasivno rezistenco, a ni znal pridobiti od vlade za uradništvo in uslužbenice nobene poboljšave. Ker se je pasivna rezistenca tako hitro in za vlado ugodno končala, je ista obljubila, da bo izkušala v kratkem času ugoditi zahtevam uradnikov in uslužbencev.

Raznoterosti.

Od južne železnice. Prestavljeni so: pristav Oton Mayer iz Ptuja v Maribor; Karel Olbrich, uradn. aspirant iz Št. Lovrenca v Slov. Bistrici; asistent Anton Janiček iz Pragerskega v Ponikvo; pristav Leopold Höfer iz Celja v Matzleinsdorf; Rudolf Kotnik, prov. asistent iz Trienta v Celje; asistent Alojzij Gruber iz Celja v Ptuj; asistent Franc Ermacora iz Rimskih Toplic v Celje; uradni aspirant Ivan Klega iz Pöfling-Brunna v Rimske Toplice.

Konsekracija novega tržaškega škofa dr. Karolina se bo vršila dne 19. marca, na praznik sv. Jožefa. Ob tej priliki prideta v Trst dunajski koadjutor dr. Nagl, nadškof Sedej in ljubljanski škof dr. Jeglič.

† Franc Smrečnik. Pogreb častitega gospoda Frančiška Smrečnika se je izvršil prav slovesno. Navzočih je bilo 17 gospodov duhovnikov in velika množica ljudstva. V cerkvi je imel ganljiv govor velečastiti gospod dekan Rotner.

Nemška nesramnost. Znani nemški denunciant v Slov. Bistrici, katerega se v zadnjem času sramujejo celo njegovi lastni pristaši, napada v „Marburgerci“ lokalnega komisarja gospoda Sima-Gall, ker je naznanil, da bo imel v nedeljo dne 26. februarja svoje predavanje v hotelu „Austria.“ Gotovo je to storil zaradi tega, ker tje kaj najbolj prihajajo naši pošteti kmetje. Nečuvno pa bi bilo, ako bi si e. kr. uradnik izvolil kako gostilno, kjer navadno zborujejo štajerčijanski šnopsarji in morileci. Državni uradnik spada v pošteno družbo, zato je njegova izvolitev lokala le hvalevredna.

Kako postopajo mesarji proti kmetu-živinorejcu. Na živinskem semnju v Gradcu dne 23. februarja je imel neki nemški kmet dva para dobro rejnih volov. Ker kmet ni hotel pristati na ceno, ki mu jo je ponujal neki mesar, so vsi ostali mesarji in mešetarji nekako hokotirali dotičnega kmeta in mu niso hoteli kupiti volov. Tako postopajo kmečki neprijatelji in razni mešetarji proti živinorejcem. Diktirati hočejo cene živini in si polniti žepce z dobičkom. Da se reši naš živinorejec mnogih pijavk, ki ga izsesavajo, je nujno potrebno, da on potom zadruga za vnovčevanje živine spravi isto na graški ali dunajski trg ter je tako sam deležen dobička, ki so ga dosedaj imeli razni mešetarji.

Avstrijska pravica. V torek, dne 21. t. m. se je vršila pred mariborskim okrajnim sodiščem zelo zanimiva obravnava. Tožitelja sta bila poslanec Malik in podpredsednik Sulferajna, doktor Baum, obtoženi pa posestniški sin Jožef Hammer iz Ceršaka, njegova mati in sestra Alojzija. Toženi so bili, da so ob priliki otvoritve nepotrebne sulferajnske šole dne 30. oktobra l. l. psovali na Spielfeld se vračajoče nemške in nemškutarke goste z „Deutsche Bagage, Deutsches Gesindel“, radi česar sta se čutila omenjena gospoda, ki sta bila tudi tam, žaljena. Zaslišanih je bila cela vrsta prič, med njimi Breznik in Fišereder jun. od strani tožencev in 9 prič od strani obtoženih. Zanimivo je bilo slišati, kako so priče tožencev v svojih izpovedbah divergirale, kako je pa vseh 9 prič Hammrovih izpovedalo kongruentno. Po končani razpravi je izrekel sodni svetnik dr. Modrinjak sodbo: Jožef Hammer 20 K, Alojzija Hammer st. 50 K in Al. Hammer ml. ki je izjavila, da je brez premoženja, dva dni zapora. V svoji utemeljitvi se je skliceval sodnik na priče tožencev. Rekel je, da so nekogi izmed njih, in sicer Breznik, Fišereder ml., Mariborčana ravnatelj Filipek in Jellinek, ter Dunajčan arhitekt Prayer, videli v kritičnem času tudi gospo Hammer, kar je pa vseh devet domačih prič pod prisego zaničalo in trdilo, da je prišla gospa Hammer šele pozneje zraven. Sodnik pa je smatral za verodostojnejše priče Mariborčane in Dunajčane, ki so bili oddaljeni

40 korakov in niso nekateri prej gospe Hammer še nikdar videli, kakor pa domačine, ki so bili prav zraven, ali pa ne nad 20 korakov proč. Hammrove priče so v nasprotju s pričami tožiteljev enodušno izjavile, da od strani Hammrove družine ni padla nobena psovka. Nasprotno pa so trdile, da so mimogredoči Nemci, če ne več, vsaj eden med njimi, kričali najprvo na naše ljudi: Windische Hunde, windische Bagage itd. Pri svoji utemeljitvi je potem sodnik to tako izrazil, da je rekel: Nemci so klicali proti Slovence, na kar so seveda, kar je popolnoma naravno, Slovenci reagirali, ki pri tem gotovo niso pazili na posamezne besede. Proti takemu deljenju pravice so vložili Hammrovi priziv.

Posojilnicam. Kakor izvemo, je tudi več štajerskih liberalnih zadrug vpletenih v polom pri ljubljanski Glavni. Pozivamo naše posojilnice, da pretrgajo vsako zvezo z liberalnimi organizacijami in da tudi zdrave liberalne posojilnice pridobe za našo stran. Celjska zveza je imela pri polomljeni Glavni naloženih okoli 300.000 K.

„Nočem, da se seznanite z zaporom“, je dejal neki dunajski sodnik mladostnemu delavcu, ki je bil zaradi malega prestopka obsojen na 2 K globe, oziroma na 12 ur zapora. Mladi fant, ki je brez posla, je sprejel kazen in hotel takoj nastopiti zapor. Sodnik ga pa je zavrnil: „Ne! Nočem, da se seznanite z zaporom. Poiskali si boste delo in kadar ga boste imeli, si boste prihranili 2 K in plačali globo.“ Potem ga je še poučil, kako naj išče delo. [Ta sodnik torej vidi v zaporu nevarnost za mladega človeka. In prav ima. Pravijo, da je kazen poboljševalno sredstvo; ali ljudje, ki poznajo zapore in ječe, nočejo verjeti tega in trdijo, da je tam pravzaprav visoka šola hudočelstva. Zločinci se tam ne poboljšavajo, ali mali grešniki, ki pridejo pod ključ morda radi neznanega lahkomišelnega koraka, se navadno izpridijo in dozevajo za hudočelstvo.]

Slovenski učitelji in učiteljice! Iz Sv. Lovrenca nad Mariborom nam pišejo: Na petrazredni ljudski šoli v našem trgu je razpisano mesto definitivnega učitelja ali učiteljice z normalnimi dohodki drugega plačilnega razreda. Prošnje se naj vložijo na tukajšnji krajni šolski svet do dne 15. sušca 1911. Šola je dvojezična. Že od nekdaj so se na tej šoli nastavljali slovenski učitelji in učiteljice. A odkar je gospod nadučitelj Moge ustanovil Südmarko, in odkar se je gospod učitelj Schatz prelevil iz radikalnega Slovence v besnega Nemca, se sistematično dela na to, da bi tukajšnja dvojezična šola imela izključno nemškonaacionalno in sicer südmarkovsko učiteljstvo. Zato se od gotove strani vporablja vsa mogoča sredstva, da pri kompetencah gotovo zmaga südmarkovec. K temu mora pomagati odposlanec tukajšnje südmarkovske klike, ki gre v Maribor delat propagando — če treba — tudi zoper svoje lastno glasovanje v krajnem šolskem svetu. Pomagati mora dr. Mravlagg, dr. Possegg, poslanec Wastian in drugi zaupniki in mecenii südmarkovcev. In to početje doseže navadno zaželjeni cilj. Ako pa višja oblast v sili in v zadregu nastavi provizorično kakega Slovence, se ga tako dolgo šikanira, špijonira, natolečuje, obrekuje in tožuje, da mora kmalu v druge kraje. Kdo ne uvidi, kako drzno, protipostavno, krivično, žaljivo in škodljivo šoli in šolski mladini je tako početje? Žalljivo za vse slovensko učiteljstvo, ker se ga zastopavlja in ne pušča h kruhu, do kojega ima gotovo večjo pravico kot südmarkovec, in ker se ga korumpira, češ: bodi südmarkovec in drži z nami, potem lahko prideš v Št. Lovrenc; žaljivo pa tudi za vse tukajšnje slovensko ljudstvo, ki čuti v zapostavljanju in v preganjanju slovenskega učiteljstva svoje lastno zapostavljanje in preganjanje; ako se še pomisli, kako veliko škodo trpi slovensko ljudstvo, ker mu südmarkovec v vsenemškem duhu odgajajo ljubo deco, tedaj je pač upravičen klic: Dajte nam v Št. Lovrenc tudi slovenske učitelje in učiteljice! Ozirajte se, oblasti, na pravične zahteve in potrebe tudi slovenskega ljudstva, saj ste v službi našega avstrijskega cesarja, ki je zajamčil vsem narodom pravice, ne pa v službi pruskega kralja. Korist tudi slovenskega ljudstva naj vam bode največja zapoved! Tukajšnje ošabno, brezobzirno in splošnemu blagru škodljivo klico pa je treba dostojno podučiti, da ona nima nikake pravice, odstavljati in preganjanje njej neljubega učiteljstva. Njen koruptni vpliv se mora popolnoma izločiti pri nastavljanju učiteljstva na dvojezični šoli. Zato, slovenski učitelji in učiteljice, kompetirajte za tukajšnje razpisano mesto, naši poslanci pa in slavna politična oblast naj pomaga, da se bo oziralo na postavo, na razmere in potrebe Slovencev v Št. Lovrencu nad Mariborom, ker to zahteva javni red in mir in korist obeh narodnosti.

Ljudsko štetje. L e s k o v e c. Pri letošnjem ljudskem štetju se je našlo pri nas 2207 oseb, med temi 18 „Nemcev.“ Število prebivalstva je padlo kljub temu, da se jih vsako leto več narodi kot jih umrje. Kaj je temu vzrok? Ker kmetijstvo še vedno tlačani! Naši vinorejci komaj izhajajo letos, ko je cena vina precej dobra. Vlada pa tuhta, kako bi vinorejce še bolj potlačila!

Za železnico Polzela—Kamnik. V ponedeljek dne 20. t. m. se je vršil v Kranju manifestačni shod za železnico: Polzela—Motnik—Kamnik—Kranj—Loka—Žiri, ki je bil izvanredno dobro obiskan. Zbralo se je do 700 ljudi iz vseh interesiranih občin. Govorila sta dekan Koblar in poslanec Demšar. Sprejeti sta bili sledeči resoluciji: 1. Današnji javni shod v Kranju

pozivlja glavni železniški odbor v Ljubljani, da vztraja pri svojem prvem sklepu, da se trasira železnica Polzela—Kamnik—Kranj—Škofja Loka—Žiri ter dela na to z vsem svojim vplivom, da se kakor hitro mogoče ta projekt uresniči. — 2. Današnji shod v Kranju opozarja železniško ministrstvo na gospodarsko važen pomen železniške proge Polzela—Kamnik—Kranj—Škofja Loka in nje podaljšanje na državno železnico proti Trstu ter stavi upanje, da bo dalo železniško ministrstvo tej železniški zvezi prednost pred vsakim drugim načrtom.

Občinske volitve v Brežicah pred upravnim sodiščem. Te dni je pritožnik dr. Ivan Benkovič prejel razsodbo upravnega sodišča od 14. decembra 1910, ki je načelne važnosti sploh za občinske volitve na cellem Spodnjem Štajerskem. Dogaja se pogosto, da davčna oblast poda napačne podatke politični oblasti, češ, da so navezani na dotične podatke. Upravno sodišče je sedaj izreklo z. razsodbo od dne 14. decembra 1910, števil. 13.029 ex 1910, da davčni prepis ni identičen s podatki davčne oblasti in da je politična oblast obvezana poizvedovati o efektivnem predpisu davkov v merodajnem trenutku (razpoložitev volilnih imenikov): politična oblast je to primorana storiti, ako reklamanti navedejo okoliščine, iz katerih se more posneti, da posamezni podatki davčne oblasti niso zanesljivi. Drugi del te razsodbe se tiče volilne pravice trdke Uršič in Lipej in obeh družabnikov gospodov Uršiča in Lipeja. Upravno sodišče je tozaštevno izreklo, da gredo v tem slučaju 3 glasovi, ne pa samo eden, kakor je izreklo okrajno glavarstvo.

Spomenik slovenskim žrtvam v Ameriki. V Trinidadu, Colo., je bil dne 31. januarja, to je na dan obletnice jamske nesreče v Primeru, slovesno odkrit nagrobni spomenik 30 slovenskim in 7 hrvaškim žrtvam. Na slavnost odkritja je prihitelo na stotine rojakov Slovencev in bratov Hrvatov iz cele države Colorado. Iz mesta Pueblo sta bila navzoča med drugimi slovenska godba in cerkveni pevski zbor.

Avstro-ogrska banka. Generalni zastop avstro-ogrske banke je sklenil v svoji zadnji seji, znižati obrestno mero za pol odstotka. Obrestna mera za eskompt menic, za varante in efekte od jutri naprej znaša 4%.

Pomanjkanje živinozdravnikov se na Spodnjem Štajerskem čuti vedno bolj. Posebno v letošnji zimi, ko je izbruhnila kuga-slinovka, bi bilo pač želiti, da bi imel vsaj vsak sodni okraj svojega živinozdravnika. Škoda, da se tako malo naših dijakov posveti veterinarskim študijam. Dolžnost vlade, posebej poljedelskega ministrstva bi bila, da pospešuje pomnožitev slušateljev višjih veterinarskih šol s štipendijami in drugimi odredbami.

Odlok o vojaški službi učiteljstva. Na vse okrajne šolske svete nižje-avstrijske je prišel naslednji odlok: Poveljstvo drugega zbora namerava določiti kot začetek osemtekdenske vojaške službe za nadomestne rezerviste-učitelje 15. julij vsakega leta. Vojaška služba bo potemtakem završena dne 8. septembra. Če pade 15. julij na nedeljo ali praznik, se prične prvi dan nato. Oni, ki so leta 1910 doslužili le polovico in morajo leta 1911 dokončati še ostalo polovico, bodo vpoklicani dne 12. avgusta, tako da bodo vsi obenem končali. Vojaške vaje, ki so po določilu vojnega ministrstva trajale 13 dni, so preložene z ozirom na dopuste radi žetve, ki so med sredo julija in 10. avg., na 8. do 20. avgusta.

Važen ukaz za posojilnice. Zadnji naredbenik pravosodnega ministrstva vsebuje med drugim tudi ukaz pravosodnega ministrstva z dne 6. svečana 1911 o sprejemanju vložnih knjižic poljedelskih in drugih posojilnic kot varščin. Na pravosodno ministrstvo so prihajale namreč pritožbe, da so se take vložne knjižice kot varščine načeloma zavračale. Vsled tega kliče pravosodno ministrstvo vsem sodiščem v spomin svoj ukaz z dne 2. marca 1907, števil. 3558, s katerim je vsa sodišča opozorilo, da se sme po prostem predarku sodišča pripustiti vložne knjižice avstrijskih poljedelskih in drugih posojilnic kot varščine.

Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju je prejelo do 18. svečana sledeče darove: po 100 K: dr. Franc Munda, em. odvetnik v Ljubljani (ustanovnina) in posojilnica v Mariboru; 50 K: dr. Alojzij Rant, e. in kr. pom. kom. (ustanovnina); 30 K: kmečka posojilnica vrhniške okolice; po 20 K: državni poslanec dr. Ivan Krek, odvetnik dr. Franc Novak, hranilnica in posojilnica na Dolu in mestna občina Kamnik; 12 K: profesor dr. Leopold Poljanec; po 10 K: odvetnik dr. Tomaž Horvat, vseučiliški profesor dr. Mat. Murko, krojaški mojster Anton Presker, župnik Ivan Vrhovnik, županstvo Št. Peter na Krasu in Kolinska tovarna za kavino primes; 8 K: finančni tajnik dr. Valentin Žun; 6 K: pristav Jak. Lah; po 5 K: notar Jurij Defiček, višji kontrolor Janez Klemenčič, e. kr. poštarica Dora Klobovs, profesor Štefan Podboj, notar Anton Šlamberger in posestnik Janko Vilar; po 3 K: parna opekarna Anton Belle in trgovina s klobuki M. Sedej-Strnad; po 2 K: zaloga gramofonov Ivo Bajželj, zaloga pohištva Filip Fajdiga, profesor Saša Šantel in neimenovana gospica. Skupaj 500 K. — Društvo je izdalo že letos 4405 K, prejelo je pa z lanskim prebitkom vred samo 4462 K. Očividna je torej nujna potreba. — Darove sprejema blagajnik gospod Ivan Luzar, nadrevident južne železnice v pokoju, Dunaj, III. Reisnerstrasse števil. 27.

Darila za muzej. Kranje Zmagoslav, gimnazijec, 4 stare denarje, J. E. Kociper, e. kr. profesor v

Mariboru, 2 frisanki, 3 stare denarje, Fr. Pišek, državni poslanec, kolajno c. kr. kmetijske družbe štajerske, dr. Franc Rosina 2 rastlinski okamenini, J. Pahernik, veleposestnik v Vuhredu, nagačenega ptiča s 4 nogami, J. Volčič, mizar v Mariboru, star železen svečnik in tkalsko orodje, Franc Pesek pri Sv. Janžu na Dr. p. staro sabljo. Rojaki, nabirajte starine in umetnine za muzej.

Za „Slov. Stražo“ je daroval gospod Jak. Pirtosek, pekovski mojster v St. Petru v Savinjski dolini, ob priliki svoje zaroke z gospodično Jerico Klanjšek, 300 raznovrstnih obrabljenih poštih znamk. Lepa hvala!

Štajersko.

Mariborske novice.

Maribor. V noči od 23. na 24. februarja je nek ljubitelj mesa vlomil v filijalko mesarja Alojzija Flis v Studencih, in je odnesel krog 40 kg mesa. Za tatom ni nobenega sledu.

Mariborski liberalci med seboj. V „Slov. Narodu“ od 23. t. m. bere nek liberalni dopisnik tako-le levite mariborskim liberalnim veljakom: „Narodna zavestnost, ki se je bila leta 1908, ko so naši narodni nasprotniki razbili Narodni Dom, tako lepo pokazala, je začela zopet pojemati. Nastala je zopet stara brezbriznost in letargija. Ta brezbriznost se močno občuti pri slovenskem gledališču, ki daleko ni tako obiskano, kakor bi lahko bilo, pa tudi pri drugih narodnih prireditvah ni mnogo boljše, ako ne še slabše. Naravnost čudno pa zveni človeku na ušesa, ako sliši po uradih naše zavedne inteligente nemško govoriti. Na eni strani se kriči, dajte nam slovenskih uradnikov in uslužbencev, toži se, da se Slovenec vsepovsod zapostavlja, ako pa prideš v ta ali oni urad, pa slišiš, kako predsedniki in odborniki narodnih društev, tudi drugi, vse vprek lepo ponižno nemški govore, samo, da se ne bi komu zamerili. Drugim, pri prostemu ljudstvu, kmetu, pripovedujete, naj se vse povsod poslužuje materinščine, vi in vaše soproje se je pa sramujete. Kaj naj potem išče slovenski uradnik ali slovenski trgovski zastavljene v Mariboru, saj je nepotreben, saj največji narodnjaki ne zahtevajo, da bi ž njimi slovensko govoril. Gospoda, ako se ne otrešete tega grdega madeža, vam vse tarnanje nič ne pomaga, šli bodemo rakovo pot. Sklenili smo pa trdno, da tega ne bodemo trpeli, in prišli bomo z imeni na dan, ako ne bo drugače. In takrat se bode čudno čudil ves slovenski svet. Le malo manj tarnanja in več samozavešči.“ — Hud tobak so te odkritosrčne besede za naše liberalne mogočnjake. Nismo nič pridejavati, kakor samo, da podpišemo. Dobro se nam pa zdi, da je prišlo to zaslužno okračenje po liberalnem glasilu, kajti če bi kaj takega napisali mi, bi se dalo tako komično izgovarjati s temi „hudobni in grdimi klerikalci, ki hočejo kaliti povsod mir“. Sedaj to ne bo šlo in to nas veseli. So vendar klerikalci enkrat nedolžni.

Maribor. Slovensko trgovsko in obrtno društvo v Mariboru priredi, kakor se je že poročalo, v nedeljo, dne 26. t. m. predpustno veselico v veliki dvorani Narodnega Doma. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo znaša 1 K 20 vin., obitelj 3 oseb 2 K 50 vin., dijaki 80 vin. Toaleta navadna, kostumi in maske dobro došli.

Slovanska čitalnica v Mariboru priredi slavnostni koncert v nedeljo dne 12. marca 1911 ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Narodnega doma. Izvajajoči: Čitalniški moški in ženski zbor ter orkester Glasbene družstva. Vodstvo pevskih točk: gospod H. Družovič. Vodstvo orkestra: gospod J. Koudelka. — 1. Adam: Si j'etais roi, ouvertura, orkester. 2. a) Glinka: Ura!, moški zbor; b) Malat: „Ko bi imelo moje dekletu sto ovac“, češka narodna, moški zbor; c) Ipavec: „Na Prešernovem domu“, moški zbor s tenor- in bariton samosplovom ter s spremljevanjem klavirja. 3. a) Ipavec: „Ej tedaj“, mešan zbor; b) Mokranjac: „Šopek srbskih narodnih pesmi“, meš. zbor; c) Grečaninov: „Sever i jug“, mešan zbor. — 4. (Titel: „Ouvertura po slovenskih melodijah“, orkester. 5. a) Prochazka: „Popotnik“, moški zbor; b) Adamič: „Cvetica“, moški zbor. 6. a) Schumann: „Cigani“, b) Mozart: Tercet iz „Čarobne piščali“, ženska zbor s spremljevanjem klavirja. 7. a) Schwab: „Zdrava Marija!“, mešan zbor s samosplovom; b) Schwab: „Dobro jutro“, valček za mešan zbor s spr. ork. — Začetek točno ob 8. uri. Med proizvajanjem posameznih točk ostanejo vrata v dvorano zaprta. Med 1. in 2. delom vspevoda četrt ure odmora. Cena prostorov: fotel 4 K, 1.—4. vrsta 3 K, 5.—7. vrsta 2 K, 8.—11. vrsta 1.40 K, stojišča 60 v; dijaki 40 v; sedeži na galeriji 1 K, stojišča na galeriji 40 v.

Pokopališčna zadeva v Radvanju je rešena. V pondeljek dne 20. t. m. je bila na licu mesta sanitarna komisija, ki je odobrila za pokopališče namenjeni prostor.

Vplačevanje občinskih, najemniških in vodovodnih doklad. Mestni svet naznanja: Leta 1907 je določil mestni občinski odbor kot termine za vplačevanje občinskih, najemniških in vodovodnih doklad 1. februar, 1. maj, 1. avgust in 1. november vsakega leta. To ostane tudi še v naprej v veljavi s pripombo, da se zaračunajo, če se ta termin prekorači za več kakor mesec dni, zamudne obresti, ako znašajo neplačane občinske doklade več kakor 20 K. Obenem se še enkrat opozarja občinstvo, da se vplačujejo vsa ta vplačila na mestni svet samo pri mestnem vplačil-

nem uradu ali pa potom c. kr. poštne hranilnice. Raznašalci plačilnih nalogov in opominov ne smejo sprejeti od strank nikakega denarja.

Mladi uzmoviči. 16letni krojaški vajenec Janez Pulko je v družbi čevljarskih vajencev Franca Peteka in Franca Škofica ukradel čevljarskemu mojstru Valentinu Glušiču na Tegetthoffovi cesti iz zaprte podstrešne sobe razno blago in usnje v vrednosti več kakor 100 K. Razun tega je ukradel Pulko svojemu mojstru nove obleke in drugo v vrednosti 48 K. Pulko in Petek sta tudi ukradla dne 8. decembra 1910 stavbenemu asistentu Francu Madele iz veže neke hiše v Gamser-ulici kolo vredno 120 K, katerega sta prodala posestniškemu sinu Francu Parlinu v Dupleku. Razventega je ukradel Pulko davčnemu adjunktu Antonu Jürglu površnik, ki ga je prodal Škofiču. Policija je aretirala Pulkota in Peteka in ju izročila okrožnemu sodišču.

Mestna policija je meseca januarja aretirala 81 oseb, med temi 10 žensk. Radi hudodelstev jih je bilo 5 oddanih državnemu pravdnstvu, in 18 radi prestopkov okrajni sodnji. V domačo občino je bilo odgnanih 16; 5 oseb je bilo odposlanih na opazovalnico za slaboumne v Gradec, 2 sta bili izročeni v prisilno delavnico in 35 njih je imelo opraviti z magistratom.

Mariborski mizarski pomočniki se pripravljajo baje na štrajk. Zahtevajo krajši delavni čas in zboljšanje plač. Vprašanje pa je, če bo ta, od socialnih demokratov pripravljena akcija, imela kaj uspeha.

Za porotnike so bili dne 23. februarja izzrebani za I. porotno zasedanje v mariborski okrajni sodnji: Glavni porotniki: Jožef Družovec, hišni posestnik; Anton Fabian, kavarar; Franc Gert, medicar; Jurij Heumayer, krojač; Jožef Jutras, trgovec z lesom; vsi iz mesta Maribor. Iz mariborskega okrajnega glavarstva: Karl Kirbsch, tovarnar pri Sveti Trojici v Slov. gor; Ernst Savernik, pek in krčmar pri Sv. Trojici v Slov. gor; Jožef Hornický, posestnik pri St. Ilju v Slov. gor.; Jožef Wresner, gostilničar na Pesnici; Franc Pahernik, mesar in gostilničar pri Zgornji Sv. Kungoti; Ignacij Amon, posestnik in gostilničar pri Sv. Martinu; Janez Ferk, gostilničar na Pesnici; Franc Markuš, posestnik na Ranci; Alojzij Gornik, posestnik na Vosku; Matevž Zupančič, hišni posestnik v Studencih pri Mariboru; Franc Lebe, župan in gostilničar v Pivoli; Albert Wornig, gostilničar na Pobrežju pri Mariboru; Michael Sabathy, posestnik na Rottenbergu; Jožef Holthner star., župan v Gor. Radvanju; Avgust Lobnig, posestnik v Sp. Radvanju; Janez Vehovar, pos. in lesni trgovec v Sp. Ložnici. Iz mesta Ptuj: Kašpar Berghaus, mesar; Franc Hojnik, trgovec; Viktor Kodella, mizarski mojster; Hugo Heller, trgovec; A. Masten, hišni posestnik; Alojzij Muhitsch, trgovec. Iz okrajnega glavarstva Ptuj: Anton Goljat, posestnik v Cirkovcah; Franc Bauman, trgovec v Ormožu; Alojzij Saleg, medicar v Ormožu; Jurij Polanec, posestnik v Središču. Iz okrajnega glavarstva Ljutomer: Jurij Brumen, posestnik v Biserjanih; Franc Gorički, posestnik v Čakovi; Osvald Hönigman, tovarnar v Ljutomeru. Iz okrajnega glavarstva Slovenji Gradec: Martin Cmork, posestnik v Marenbergu; Jožef Petrun, hišni posestnik in mesar v Ribnici. Nadomestni porotniki: Jožef Nekrep, stavbeni podjetnik; Jožef Peyer, kamnoseški mojster; Franc Rošanc, gostilničar; Jožef Schamesberger, trgovec s sirom; Alojzij Schneideritsch, trgovec; Jožef Stauder, vinski trgovec; Jožef Tscheligi, hišni posestnik in lastnik žganjarije, vsi iz Maribora.

Maribor. Kat. društvo mojstrov v Mariboru je imelo dne 20. februarja svoj občni zbor, katerega sta se udeležila tudi vlč. g. dr. Feuš in dr. Somrek. Občni zbor je otvoril in vodil predsednik društva gospod Štern. Na zborovalce je imel navduševalni govor vlč. g. društveni vodja dr. Feuš. Za predsednika je bil zopet izvoljen g. Jurij Štern, tudi ostali odbor je ostal stari.

Maribor. Pri veliki avtomobilni nesreči v Trstu dne 20. februarja sta se ponesrečila tudi dva Mariboržana, in sicer vratar Stabilimento tecnico Tristino, 37letni Franc Kos, in 28letni uslužbenec državne železnice Martin Stange.

Celjske novice.

Celje. Cesar je podelil soprogi pokojnega župana, gospej Leopoldini Rakusch, zlati zaslužni križec s krono. — Nemci dobijo novega zdravnika, ki čuje na ime dr. Walter Negri.

Celje. V številki z dne 17. februarja smo pisali pod tem naslovom to-le: „Govori se, da je dala liberalna posojilnica v Narodnem domu v Celju mnogo tisočakov, s katerim so se izplačali deleži naših posojilnic pri celjski tiskarni. Gospoda dr. Serneca pozivljamo, da nam pojasni to zadevo in pove, če je tiskarna že plačala stari dolg 106.000 K. Vlagatelji so zelo radovedni.“ — Na ta dopis sta se drznila pri slovenskem ljudstvu neizmerno obogatela liberalna advokata iz Celja vposlajati ta-le popravek: „Ni res, da bi bila posojilnica v Narodnem domu liberalna, res pa je, da je njeno poslovanje čisto nepristransko. Ni res, da bi bila podpisana posojilnica dala mnogo tisočakov za izplačane deleže nekaterih posojilnic pri celjski tiskarni; res pa je, da posojilnica v Narodnem domu v Celju ni dala za omenjeno izplačilo sploh ničesar. Celje, dne 21. svečana 1911. Posojilnica v Celju. Dr. Sernec. Dr. Juro Hrašovec.“ — Ali je posojilnica v Narodnem domu liberalna ali

ne, o tem pač slovensko ljudstvo ne bo vprašalo advokatov. Zanimivo pa je, da dr. Sernec ni odgovoril nič na naše pozitivno vprašanje zaradi 106.000 kron. Qui tacet, consentire videtur. Posojilnica še torej denarja ni dobila nazaj in to je za ljudstvo dovolj!

Celje. Dne 3. sušca obhaja narodna trgovina g. Milana Hočevar 25letnico svojega obstanka. Celjani in vsi Slovenci, ki poznamo tega plemenitega trgovca, smo ponosni na vzornega moža, ki je v vseh viharjih 25 letih stal kakor skala na strani svojega naroda, kateremu je dajal vedno in v vsakem oziru vs. podbudljiv zgled. Ako je vabil ljudstvo z geslom: „Svoji k svojim!“ se je vsak prepričal, da nima trgovine za to, da bi odjemalce oskubil, ampak za to, da postreže vsakomur pošteno in z odkritosrčno prijaznostjo. Želimo, naj bi preblagi naš rojak imel v vrstah svoje obrti mnogo tako odličnih mož, in osvobodila se bodo naša mesta krutega jerobstva. Kdor pa je nosil svoj denar doslej verskim in narodnim nasprotnikom, naj popravi svojo zmoto s tem, da kupuje odslej pri g. Milanu Hočevar na Glavnem trgu in njemu enakih trgovcih. Bog daj obilo sreče za blagor slovenskega ljudstva vnetemu trgovcu! Mi pa ga iz hvaležnosti krepko podpirajmo, da bo čez 25 let v krogu svoje verske in narodno vzgojene obilne družine obhajal veselo zlato poroko s svojo trgovino.

Celje. Naši liberalci postajajo otroci, in sicer hudobni. Da bi prikriili svoje zveze z Nemci in z vlado, iščejo te grehe na drugih, in ker jih ne najdejo, pa lažejo. V četrtkovi številki svojega ljubljanskega liberaluha trdijo, da dr. Ambroschitsch v zadnji številki „Deutsche Wacht“ (z dne 22. febr.) brani doktor Benkoviča. Kupili smo si številko, jo prelistali in rezultat — da v celem listu ime dr. B. niti omenjeno ni. Pač pa je omenjeno, da je v St. Lenartu v Slov. gor. „ein glücklicher Zufall“ prinesel Nemcem pri volitvah zmago. Ta „Zufall“ ni nihče drugi, nego soustanovitelj liberalne stranke na Štajerskem, notar Stupica, ki se na ljubo Nemcem ni hotel udeležiti volitev. Pri zadnji državnozborni volitvi pa so ta in vsi Kukovčevi pristaši v St. Lenartu volili Malika. Heil!

Celje. Porotne obravnave. Dne 17. februarja je stala pred celjsko poroto Ana Babič iz Zagoja pri Laškem, obtožena, da je nahujkala Polaka, naj njegova moža umori, hišo njegovo pa zažge. Polak pa je mesto tega naznanil vse to sodnji. Porotniki so radi pomanjkanja dokazov obtoženo Babič oprostili. — Na 4 leta težke ječe je bil dne 18. februarja obsojen rudar Jakob Kosec, rodom iz Drešnjevasi, ker je hotel dne 18. januarja 1911 oropati posestnika Martina Zapuška na cesti od Sv. Ruperta proti Laškemu.

Ptujske novice.

Ptuj. Očka Ornig je zopet v svoji očetovski skrbi protestantom oskrbel za dne 26. februarja cerkveno opravilo. Če se Slovenec vpiše pri ljudskem štetju kot Slovenec, je to izzivanje in hujskarija, če se ustvarjajo v naših krajih verska nasprotstva, je to hvalevredno narodno delo.

Ptuj. V Narodnem domu je odvetniški uslužbenec Sagadin po nesreči nastrelil komija Vidoviča in ga hudo ranil.

Ptuj. Imamo 4 slovenske advokate v Ptuj, a vsi stoje ali pri celjskih ali pri slogaških liberalcih, nobeden ni na strani slovenskega ljudstva. Zato pa tudi vidimo, da naš okraj iz mesta ne dobiva nobene impulza za kakšno narodno ali gospodarsko delo. Kar se stori, to stori res le ljudstvo samo. Na antialkoholno zborovanje ni bilo nobenega advokata, za povzdigo ljudstva se ti može ne brigajo. Kadar pride kmet na boben, takrat pa je advokat gotovo zraven.

Ptuj. Nemštvo v Ptuj mora stati na silno sil. bih nogah; zavoljo dveh duhovnikov, ki sta pri ljudskem štetju naznanila slovenski občevalni jezik, se razburja vsa vsenemška javnost, se priredi protestni shod, se pošiljajo hujskajoče in neresnične izjave v razne nemške in vsenemške liste itd. Bolj se gospodje ne morejo osmešiti, kakor sedaj. Na drugi strani pa so pokazali s tem vso svojo neotesanost. Celo nek Nemec je rekel: To je brutalna sila, ko se hoče koga s tem odstraniti! Zlata prostost je v Ptuj mrtva beseda. Veselo pri vsem tem je samo to, da niso vsi Nemci Plachki-Ornigovega mnenja. Lepo vlogo naj po nazorih teh gospodov igra mestni urad v Ptuj. Politično društvo izda parolo: ta in ta se mora odstraniti! In mestni urad naj nastopi kot ponižen sluga pot zahrbtnega obdolženja in krivega natolcevanja pri cerkveni in politični oblasti in drugih uradih. „Štajero“ kakor kak cestni kužek oblaja ves čas ubogo žrtev, „Marburgerca“ in „Grazer Tagblatt“ pa pridno objedata njeno dobro ime in jo slikata kot nevarno pošast liki azijski kugi, dokler se jih javnost ne usmili in jo premesti radi „ljubega miru.“ In to se imenuje politična prostost!

Ljutomerske novice.

Bralno društvo. V Ljutomeru se je za okoličane bilo pred letni ustanovilo bralno društvo. V istem se pohvalevredno nahaja veliko deklet. Pri takih razmerah se pa spodobi, da so mladenke zastopane tudi v društvenem odboru. In ko si je društvo nedavno izbralo vodstvo za sledečo leto, zdelo se je nekaternikom, ki so brali imena odbornikov v časnikih, baje čudno, ker v načelstvu niso zastopane tudi ženske. Dotičnikom bodi povedano, da so društvenice pripravljale že svoj lastni odbor v novoustanovljeni Dekliški zvezi.

V Stročji vasi sta se sprla in zbila brata Vincenc in Andraž Kapun v pijanosti. Navlekla sta se v raznih potikah peklenske pijače žganja. Mlajši je dobil od starejšega take poškodbe, da je vsled tega v nekaj dnevih umrl. Krivca so že djali pod ključ, kjer bo premišljeval o bratomoru. To nesrečno žganje!

V Bučecovcih je dne 20. t. m. nagloma umrla Katarina Zitek, mati župana gospoda Fr. Zitka, in učiteljeve soproge Marije Karbove v Ljutomeru. Blagi materi večni mir!

Poroča. V Ljutomeru se je dne 20. t. m. poročil akademični slikar gospod Tone Čeh z gospodično Tiliko Cimermanovo, tržanovo hčerko v Ljutomeru. Ob enem so obhajali nevestini stariši srebrno poroko. Slavljenec iskrene čestitke!

Elektrarna. Naša električna luč je kaj muhasta. Začetkoma so žarnice še gorele do 11. ure, pozneje že do 10., sedaj pa že ugašujejo med 7. in 10. uro. Vidi se, da nimamo prav nobenih dobrot od te luči. Pravijo, da morajo štediti, ker zahteva motor preveč kuriva. S prejšnjo lučjo so bili ljudje bolj zadovoljni, ker so gorele petrolejke čez polnoč. Marsikdo že obžaluje, da si je dal napeljati to drago luč v stanovanje.

Slovenski obrtniki v Ljutomeru so podarili čisti dobiček plesnega venčka (38 K 45 vin.) Podpornemu društvu Franca Jožefove šole, za kar izreka odbor svojo najiskrenejšo zahvalo. Bog plati! — Ivančič Nina, blagajničarka; Fr. Zacherl, predsednik.

Krapje. Kmetovalci smo se že bali, da bi nam snežna odeja oškodovala ozimino, pa v nedeljo je nastopilo južno vreme ter nam za sedaj tozadevni strah odstranilo.

Trboveljske novice.

Trbovlje. Delavec Mihael Špitaler se je v rudniku hudo ponesrečil. Voziček ga je tako hudo pritisnil k steni, da je dobil Špitaler težke poškodbe na hrbtu in spodnjem delu telesa. Prepeljali so ga v bolnišnico. Svojo nesrečo je zakrivil Špitaler sam, ker ni bil dovolj pazljiv.

Veselica. ki sta jo zadnjo nedeljo priredila Dekliška zveza in telovadni odsek Orel, se je izvrstno vršila. Res ne vemo, ali naj bolj pohvalimo dekleta, ali fante. Dekliška zveza je predstavljala igrokaz: „Raz Srce Marijino.“ Marsikateremu so stopile solze v oči, ko je gledal, kako se Marija v kapelici usmili klečeče, uboge Stane, ki prosi pomoči za svojo bolno mater. Marijin kip oživi, ona podari Stani zlat, dragocen križec, ki ga ji je podarila vojvodinja Zmagoslava. Ko se zve, da Marija v kapelici nima več križca okrog vratu, se misli, da je ukraden. Toda kmalu pride na dan, da ga je dala Stana zdravniku, da bi ozdravil njeno bolno mater. Vse misli, da je Stana tatica. Vržena je v ječo. Sodniki jo obsodijo, naj se ji odseka s sekuro desna roka. Ker pa uboga Stana vedno trdi, da ji je Marija v kapelici podarila ta križec, zapove ji vojvodinja, da še enkrat prosi Marijo, naj ji sedaj pomaga, da ne bo obsojena. Toda glejte, zopet čudež! Marijin kip zopet oživi ter podari Stani krono z glave. Vse to je pričalo, da je Stana nedolžna. Vse ji čestita, kazen se ji odpusti, vojvodinja pa da postavi na tistem kraju cerkev Matere božje s samostanom. Pa tudi za smeh je bilo vrlo dobro poskrbljeno, kajti Štipko Tiček, sluga dr. Vseznala, je tako farbal bolnike, da smeh ni hotel ponehati. Smilil se nam je le dr. Vseznal, ki je moral sprejemati namesto Štipka Tičeka hude bunke bolnikov, ki so se s tem maščevali nad zdravnikom, mesto nad njegovim slugom. Dvorana je bila natlačeno polna občinstva. To je pač najlepše zadoščenje za zadnji napad na naš Društveni dom. Liberalci so to pot vendar mirovali.

Drugi kraji.

Studenci pri Mariboru. V nedeljo dne 26. t. m. priredi Katoliško slovensko izobraževalno društvo pustno zabavo v prostorih gostilne Tkalec. Na vsopredu je godba, petje in različne zabave. Pričetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 20 v. Slovenci, pridite v mnogem številu!

St. Ilj v Slovenskih goricah. Zadnje dni prejšnjega tedna je umrl v Schwanbergu na Srednjem Štajerskem gospod Ludvik Celcer v 26. letu svoje starosti. Pred časom se je prehladil in neizprosna sušica mu je sedaj pretrgala nit življenja. Ranjki je bil vrl narodnjak iz znane Celcerjeve družine, brat sedanjega gospodarja gospoda Konrada. N. v m. p.! Ostalim naše sožalje!

St. Ilj v Slov. gor. Südmarka je kupila v Cirkniči posestvo gostilničarke Tischler za 40.000 K. Tudi prejšnja posestnica je bila Nemka. Na Stari gori pa je kupila Südmarka posestvo R. Rotterja. Obe posestvi sta bili nemška last in Slovenci s tem kupom pravzaprav nič ne izgubimo.

Sv. Tomaž pri Ormožu. V nedeljo dne 5. marca se ustanovi pri nas podružnica „Slov. Straže.“ Govori Fr. Žebot iz Maribora.

Jarenina. V ponedeljek, dne 20. t. m. sta se poročila posestniški sin iz St. Ruperta v Slov. gor., Kránvogel, z Marico Žugman iz Vukovskega dola.

Videm. Na občnem zboru dne 5. svečana si je naše slovensko katoliško izobraževalno društvo izvolilo naslednji odbor: Mihael Planine, predsednik; J. Topolnik, tajnik; Tr. Knez, namestnica; Vin. Barbič, blagajnik; Fr. Ban, namestnica; Franc Knez, knjižničar; Liza Barbič, namestnica; Fr. Planine in Janez Zupančič, pregledovalca računov. Društvo namerava uprizoriti v teku leta več iger.

Sv. Anton v Slovenskih goricah. V soboto zvečer dne 11. februarja je začela goreti hiša in gospodarsko poslopje Janeza in Eve Divjak, po domače Ješovnika, posestnika v Kočkem vrhu, občina Andrenci. Gospodar in gospodinja sta ogenj zapazila še le na krik sosedov, ko je bilo že vse v plamenu. Opekla sta se tako hudo, da so nju še isto noč spredeli s svetimi zakramenti ter v nedeljo dne 12. februarja odpeljali v radgonsko bolnišnico, kjer je žena že v torek dne 14. februarja umrla. Mož bode mogoče ozdravil. Posestnik je sicer zavarovan, a vendar zdaj največji siromak s peterimi otroci, od 6. do 19. let starimi. Kako je ta ogenj nastal, ni znano.

Dogoše. V nedeljo dne 19. t. m. je bil Janez Kac, težak v Dogošah, po noči, ko se je hotel od neke gostije podati domov, napaden od zadaj od Franca Emeršiča in Franca Miklna. Omenjena sta ga z nekim hodom tako vdarila po glavi, da je Kac takoj padel in nezavesten obležal. Kaca so drugi dan odpeljali v bolnišnico v Maribor, kjer leži še sedaj nezavesten.

Gomilsko. Pretečena nedelja je pri nas bila posvečena mladinski organizaciji. Sicer je bil v vremenskem oziru precej neugoden dan, ker je bil hud veter, toda to ni oviralo naše požrtvovalne mladine, da je predpoldne napolnila cerkev in popoldne dvorano izobraževalnega društva. Govornik dr. Hohnjec je v cerkvenem govoru na podlagi nedeljskega evangelija razpravljal o ovirah verskega življenja med mladino. Popoldne se je ustanovila dekliška zveza ob ogromni udeležbi. Dr. Hohnjec je govoril o velikem pomenu izobraževanja pri ženskem spolu ter zahteval smer in sredstva dekliške organizacije. Govorile so še tudi obe gospodični Kač iz Petrovč, mladenka Šketa iz Braslovč, mladenka Kolar iz Polzele in domačinke Boldin, Zaveršnik in Rančigaj. V odbor dekliške zveze so bile izvoljene: Apolonija Boldin, predsednica; Marija Rančigaj, namestnica; Katica Zaveršnik, tajnica; Marija Virant, blagajnica; odbornice: Tončka Rančigaj, Lojzika Čater, Ivana Turk, Tončka Kunst. Vrla mladina na Gomilskem, pogumno naprej!

Gornja Radgona. Gornjeradgonski okrajni zastop je imel v soboto dne 18. februarja 1911 zadnjo plenarno sejo pred volitvami. V tej seji se je sklenilo dovoliti znesek 28.000 K, da se postavi v Gor.-Radgoni kolodvor. Večina za ta sklep se je sešla iz obeh strank. Kolodvor je potreba posebno gornjega dela okraja, najbolj pa gornjeradgonskih trgovcev, industrije in pa trga samega. Ker pa je trg s svojo ustanovitvijo vzel itak kmetom polovico pravic, bilo bi čisto pravično, da bi okraj plačal polovico, recimo do 15.000 K, trg 8000 K in interesi svojih že obljubljenih 4000 K. Ali pa da samo interesi obljubijo 4000 K, okraj pa plačal 24.000 K z lenimi 1%, tako da bodo stroški v 38 letih znašali do 45.000 K. To je nepravilno in nepravilno. Marsikdo ve pač premalo ceniti žulje siromaka.

Zreče. Dne 23. t. m. sta v Celju v župnijski cerkvi bila poročena: gospod Aleksander Grundner iz Poljčan z gospo Marijo vdovo Dobnik v Zrečah.

Velenje. Naši vrlji fantje nam bodo priredili prihodnjo nedeljo dne 26. t. m. po večernicah v našem prostornem Društvenem Domu lepo šaloigro „Repoštev“, duh v krkonoških gorah, ali vsega je enkrat konec“. Kdor se hoče torej še enkrat pred postom razveseliti in iz srca nasmejati, naj ne zamudi te prilike in pride v nedeljo popoldne v Društveni Dom.

Nova Cerkev. Prihodnjo nedeljo, dne 26. t. m. predstavljali bodo naši mladeniči igro „Trije Ptiki“ v sobi, v kateri se nahaja Bralno društvo ob 3. uri popoldne. Prav lepo vabimo na mnogobrojno udeležbo!

Iz Savinjske doline. Zveza Orlov priredi letos meseca maja vsled sklepa svojega zadnjega obnega zbora veliko javno telovadbo v Petrovčah v Savinjski dolini. Prireditelj bo ena največjih Orlovih manifestacij. Namen jej bo, dvigniti idejo Orlove organizacije na Štajerskem. Zato se bo vršilo obenem tudi veliko mladeniško zborovanje. Prireditve se po Zvezinem sklepu udeležijo obvezno vsi štajerski odseki, dalje vse Posavsko okrožje ter nekateri bližnji kranski odseki. Vabljeni pa bodo vsi Zvezini odseki. Marljiv pripravljalni odbor, sestavljen iz izkušenih organizatorjev, ima v rokah predpriprave. Ravno kar dobivajo interesirani odseki okrožnice in podrobna obvestila. Opozarjamo naše Orle, da se marljivo pripravljajo na to važno manifestacijo. Opozarjamo pa tudi že sedaj vsa naša društva, zlasti mladinske organizacije, na to prireditelj. Saj baš za naše mladeniče bode ta manifestacija, ki naj jih vname za Orlovo idejo. Naj ne bo na Štajerskem nobenega društva, ki bi ne poslalo takrat vsaj svojih zastopnikov v Petrovče, v štajersko Brezje.

Laško. Pred nekaj dnevi je neznan lopov napadel pismonoša Mastnaka, ko je raznašal pisma po okščici in ga hotel pobiti s kolom. Mastnak je pa po tignil revolver in napadalec se je vstrašil ter takoj zbežal.

Petrovče. Umrla je na Vrbjih dne 20. t. m. M. Pesko, marljiva članica naše dekliške Marijine družbe. V zadnjem času je skrbela zlasti za naraščaj naše kongregacije. Pogreba dne 22. t. m. se je udeležila skoro vsa družba. N. v m. p.!

Petrovče. Opozarjamo še enkrat na pustno maskarado, ki jo priredi društvo „Gospodar“ v prostorih „Društvenega Doma“ v nedeljo, dne 26. t. m. ob ¼4. uri popoldne. Na sporedu je mutasta šaloigra: „V deželi mutastih ljudi“, ter maskarada „Narobe svet“ in tamburanje. — Pravkar smo dobili vest, da pride te

dni v Petrovče medvedar Miško iz Bolgarske ter privede seboj pristnega divjega medveda iz balkanskih planin. Nastopil bo ž njim tudi pri naši pustni maskeradi. Naj ne zamudi nihče redke prilike, da si ogleda to znamenitost!

Zalec. Hmeljski prekupec Emerih Kuček je prišel v konkurz. Za konkurznega komisarja je imenovan deželno-sodni svetnik dr. Franc Kočevar pl. Ködenheim v Celju, za oskrbnika konkurzne mase pa odvetnik dr. Vekoslav Kukovec.

Zabukovje. Naše Izobraževalno društvo ima v nedeljo, dne 26. t. m. po večernicah svoj redni občni zbor, na katerem bo imel poučni govor odposlanec S. K. S. Z., č. g. kaplan Tratnik iz Rajhenburga.

Ljubno. Bilo je lepega zimskega dne. Solnce je stalo v poldnevu in je svoje tople žarke pošiljalo na nas zemljane. Rekel sem: hvala Bogu, ta dan je pa kar nalašč za-me. Vzamem potno palico, v torbo denem domačega sira in nekaj krapov, pa hajd po svojih opravkih! Ustavil sem se najprej pri gostoljubnih Ljubencih. Gospod urednik, pa veste zakaj? Prepričan sem se hotel, koliko je na tem resnice, kar je neki Matevž na Rajhovi peči Vašemu cenjenemu dopisniku pripovedoval o tukajšnji vzgoji otrok. Pravi, da največ krivde prišteva učiteljstvu, ker otrok ne uči v šolo in iz šole grede pozdravljati z najlepšim pozdravom: „Hvaljen bodi Jezus Kristus.“ Pa menda ni vedel, da je ta pozdrav prišel iz mode. Nekaj so pa tudi stariši krivi, da so njihovi otroci slabo izgojeni, ker jih ne učijo in jim ne dajo lepih zgledov. Je že star pregovor, da besede mičejo in zgledi vlečejo. Videl sem tudi nekatere odrasle ljudi. Nekatera ženka gre tiho mimo in pogleda v tla ali pa v stran, to ni lepo. Bil sem pri nekem gospodu, ko slučajno pride neka moderna dama, pa pozdravi: „zdravo!“ Mislim sem, o ti preklicana naprednost, kako se sramuješ krščanskega pozdrava!

Gornjigrad. Veselje je vladalo v našem naprednem trgu, ko je prišla sem zadnja številka „Narodnega Lista.“ Koček in njegovi prijatelji so po krčmah vernim poslušalcem brali z veliko slastjo izjavo gospoda kaplana Rabusa in kakor morskaka kača dolg dopis. Gospod kaplan se bode gotovo sam znal braniti, ne samo pred napadi v liberalnih listih, ampak tudi pred svojimi prijatelji, ki se kakor Krajnc J. ponajajo, da vse zvedo. Kot dolgoleten opazovalec razmer našega kota hočem le k dolgemu dopisu podati par opazk. Dopis ima namen, pri ljudstvu vzbuditi nezaupanje do Kmečke hranilnice in posojilnice. Gospodje! Opozoril bi vas, da je taka igra zelo nevarna. Hočete smešiti novi zavod, ker je imel prvo leto le nekaj nad 400 K čistega dobička. Tudi posojilnica v Gornjemgradu prvo leto ni imela mnogo tisočakov, za rezervno. Iz malega raste veliko. Nov zavod je prinesel v kraj dvojno dobroto: zvišala se je obrestna mera za hranilne vloge — poprej se je pri posojilnici v Gornjemgradu dobivalo le 4%, sedaj 4½%, nekaj časa celo 5%. Obrestna mera za posojila se je znižala. Poprej pod 6% ni bilo nič. Sedaj se dobi posojilo po 5% in celo po 5%. Korist ima ljudstvo, ne samo nekaj izvoljenih, katerih eden se baha: „Mi pa nič zastonj ne storimo, si vse zaračunimo.“ Kar se tiče jamstva in varnosti vlog, je pač najboljšje jamstvo poštenost in pazljivost načelstva. Kjer se kar od začetka računi s tem, da bodo združniki pokrivali hranilne vloge s svojim premoženjem, tam je slabo. Sicer pa vključ hvali o velikem premoženju združnikov posojilnice v Gornjemgradu o nekaterih zemljiških knjiga poje svojo posebno pesem. Pripeti se tudi lahko, da kdo proda svoj les, pa ne dobi denarja v roke, ker so že roke upnikov vmes. Če se boče nadaljevalo nečedno pisarjenje in govorjenje proti naši Kmečki hranilnici in posojilnici, bo prišlo še marsikaj na dan. Veliko ljudi veliko ne!

Kozje. Dragec: Kam, Markee, na pustno nedeljo zvečer? — Markee: I, kam drugam, kakor k igri in gledališki predstavi, ki jo priredi naše Bralno društvo v gostilni gospoda Gučka! — To boče res pravo predpustno veselje in zabava. — Da, Dragec, smeja bode na metre in cente, posebno tedaj ko ti dobiš začarano pismo od svoje ljube Brelonke s šaljivo pošto. — Dragec: Torej na srečno svidenje na pustno nedeljo dne 26. svečana zvečer v gostilni gospoda Gučka, med našimi veselimi in pa narodnimi Kozjani!

Brezice. Razveseljiva poročila je nutil občni zbor Katoliškega slovenskega izobraževalnega društva, ki se je vršil dne 19. t. m. po predstavi igre: „Črevljar.“ Častiti gospod p. Dijoniz je lepo razložil pomen tega društva pred vsem za kmečko mladino. Potem smo pa od odbora slišali, da ima društvo že do 150 članov, da je imelo lani 324.46 K dohodkov in se je izposodilo 1185 knjig. Poleg tega so bile 4 igre in eno skriptično predavanje. Društvo ima tudi že dekliški odsek „Bogomilo.“ — Le v tej smeri naprej!

Koroško.

Celovec. Drugo letošnjo predpustno veselico je priredilo naše vrlo slovensko delavsko društvo v nedeljo dne 19. februarja v veliki dvorani hotela „Trabesinger.“

Celovec. Ljudsko štetje. V Šmarjeti v Rožu so našli leta 1900 1154 prebivalcev, izmed katerih je bilo 1066 Slovencev in 87 Nemcev; leta 1910 pa so našli 1153 prebivalcev: 1140 Slovencev in 14 Nemcev. — V Zabnicah so leta 1910 našli 844 ljudi: 347 Nemcev; v resnici pa jih je komaj 40. Leta 1900

so našli komaj 161 Nemcev. — V Ukvah v Kanalski dolini so leta 1900 našli 899 ljudi, 817 Slovencev in 82 Nemcev; leta 1910 pa 845 ljudi, izmed katerih je bilo že 334 Nemcev. — V Lipoljivasi so leta 1910 našli 913 ljudi, 330 Slovencev in 585 Nemcev; leta 1900 pa še 660 Slovencev in 23 Nemcev. Tukaj vidimo, da so uradno popolnoma germanizirali Kanalsko dolino, kjer je ljudstvo nezavedno in kramarsko. Sistematično je delal nemški Volksrat in društvo vsenemcev koroških. Takega ljudskega štetja ne poznamo in ga nikoli ne bomo pripoznali kot veljavnega.

Celovec. Te dni se vrši v Celovcu socialen kurz podružnice Slovenske krščansko-socialne zveze za Koroško. Kurz se vrši v hotelu „Trabesinger“. Udeležuje se ga nad 50 fantov, vrlih mladeničev iz dežele. Razen celovških govornikov predavata med drugimi tudi ravnatelj Traven in Franc Terseglav iz Ljubljane.

Podkloster. Lepo sliko, kako se je vršilo ljudsko štetje pri nas na Koroškem, nam nudi rezultat letošnjega ljudskega štetja v naši občini. Podklosterska občina ima 20 krajin občin, v teh se je našlo 4055 prebivalcev (leta 1900 3569), med temi je pa naš znani koroški uradni šimelj našel kar 2375 „Nemcev“ (leta 1900 1615) in samo 1585 Slovencev (l. 1900 1874). Komur so pa znane naše krajevne razmere, on ve, da niti 1000 Nemcev, pravih Nemcev, ne glešta naša podklosterska občina. V trgu samem je število Slovencev naraslo za 25, kar je še vseeno lepo znamenje za naš kraj.

Borovlje. Nemški listi se veselijo zmage pri ljudskem štetju, kajti Borovlje, pravijo, so od sedaj naprej zaveden nemški trg.

Borovlje. Učiteljsko društvo za Rož je imelo te dni zborovanje. Med drugimi pedagoškimi problemi, ki zanimajo moderne pedagoge, so ti pedagogi izrekli tudi ostro pedagoško sodbo. Izključili so namreč slovesno dva slovenska učitelja iz učiteljskega društva. Tudi dobro! Slovenski učitelji bodo vedeli, kake prijatelje imajo. S tem pa so pokazali nemški učitelji tudi slovenskim pravo pot organizacije. Zato slovenski učitelji ne bodo več odlašali z ustanovitvijo samostojnega slovenskega učiteljskega društva za Koroško.

V Kostanjah so leta 1900 našli 963 prebivalcev: 634 Slovencev in 320 Nemcev; letos pa 1005 prebivalcev: 703 Slovencev in 330 Nemcev. Kostanje so se primeroma še dobro držale.

Nečuvstvo! V Marijanišču v Celovcu, v zavodu, ki ima isti namen kakor na primer mariborsko deško semenišče, obstoja prepoved, ki je res pravi izraz vsega zaničevanja in sramotjenja, katerega mora prenašati slovensko ljudstvo od nemškega šovinizma. Pomislite, slovenskim gojencem v Marijanišču — in to so morda razum kakih 15 vsi celovški slovenski gimnazijci — je prepovedano govoriti slovenski! To je žalitev, kakor si krutejše ne moremo misliti. Iz nemške ljudske šole prihaja bodoči duhovnik v zavod, kjer ne sme govoriti v jeziku, ki ga bo rabil vse svoje življenje. Kako umevajo predstojniki celovškega Marijanišča 4. božjo zapoved, če uče svoje gojence zaničevati jezik njihovih starišev. Slovensko ljudstvo se naj enkrat predoči, kako brezmejno poniževanje naše govorice tiči v tej prepovedi. Predstojnikom celovškega Marijanišča pa gre naše globoko obžalovanje, če ne poznajo svojih pravih dolžnosti in če izrabljajo svojo službo v nemško-šovinistične namene.

Primorsko.

Lega Nazionale hoče po vsej sili zadušiti na šolskem polju primorske Slovence. Kar zaporedoma odpira svoje vrte in ravno v takih krajih, kjer je mnogo Slovencev. To z jasnim namenom, da nam neizprosno ugrablja našo nežno deco. Tak otroški vrtec je odprlo pred nekoliko dnevi tudi pri Sv. Jakobu pri Trstu. Slovenci! Skrajni čas je, da gremo z vsemi močmi na delo za „Slov. Stražo“!

Analfabetizem v Istri. Po zadnji statistiki je v Istri analfabetov: v okraju Pazin 50%, Pulj 35%, Rovinj 25%, Poreč 60%, Koper 46%, Volosko 32%, Lošinj 40%, Krk 32%, povprečno 40%. Hrvaških otrok brez šole je 12.000. Prošenj, da bi otvorili hrvaške šole v Istri, je 60. Ako računamo, da vsaka šola odgovarja 100 otrokom, bi bilo že preskrbljeno za 6000 otrok, ko bi otvorili zaprošene šole. 4000 naših otrok je v renegatskih šolah! A kakih 24.000 hrvaških in slovenskih otrok je v naših šolah. To so okrogle številke. A značilno in velespretno dejstvo je, da Italijani — dasi imajo v razmerju s številom prebivalstva preveč šol — imajo vendar okoli 22.000 analfabetov! Naših je šestkrat toliko! Ali še jasneje: na 10 Italijanov spada 2 analfabeta, a med 10 našimi jih je 6! To je pa vendar že v nebo vpijoča krivica!

Narodno-obrambno delo.

Südmarkina loterija dela slab „kšeft“. Dastravno pišejo nemški listi, da je določilo Südmarkino vodstvo 100.000 K za dobitke, vendar nemško ljudstvo nima prave vere v to loterijo, ki bi naj vzgajala zopet med švabskimi naseljenci novo korupcijo. Nemško ljudstvo je zvedelo, da jo je neki „navdušeni“

Nemec prti prvi loteriji pobrisal z lepo svotico in da ima nemški narod le borne vspehe od te loterije.

Južnočeška narodno-gospodarska akcija. V nasprotju z drugo Češko je češki jug gospodarsko tako zanemarjen in ne more preživiti svojega prebivalstva. Zato se ljudstvo trumoma izseljuje. Glavni vzrok je ta, da se nahaja nad 40% najboljša zemlja v rokah maloštevilnih veleposestnikov. Zato je ena prvih nalog Pošumavske Narodne Jednote, da zadovoljivo reši to južnočeško gospodarsko vprašanje. Zdi se, da prihaja južnočeško vprašanje v zadnji dobi v novo stopnjo svojega razvoja. Rešitve tega vprašanja se je namreč poprijelo nekaj mladih moči, ki hočejo poklicati v življenje takozvani Južnočeški gospodarski svet. O tem načrtu se je obravnavalo na shodu v Pisku dne 8. decembra 1910, ki so se ga udeležili zastopniki Pošumavske Narodne Jednote, društva Prachen in drugih korporacij. Sprejel se je predlog poslanca Kaline, naj izvršita P. N. J. in Prachen potrebne priprave. Na seji delegatov obeh društev dne 28. januarja 1911 se je vršilo posvetovanje o ureditvi in obliki novega gospodarskega društva. V pretresu se je vzela predloga V. Heidlerja in P. Mayerja. K definitivnemu sklepu v tej zadevi pride že v najbližjem času.

Višek nemške nesramnosti. „Mitteilungen des Vereines Südmark“ pišejo dobesedno: „Posebno hval vredno delo je izvršil neki „Südmärker“, ki ga je zanesla usoda na Rusko. V svojem bivališču, v velikem ruskem trgovskem mestu, je razvil vneto delovanje za südmarkino srečkanje ter dobil do konca januarja 1911 od ravnateljstva na Dunaju nič manj kot 350 srečk. Požrtvovalni „Südmärker“, katerega ime moramo za sedaj iz gotovih vzrokov zamolčati, je dal s tem vzgled, kako se more opravljati narodno delo tudi v najtežjih okoliščinah.“

Moravsko. Zopet marke iz „rajha.“ Moravsko je dobilo kot božičnico iz Berlina 952 K.

Posnemajmo! Učiteljice v službi nemškega obrambnega dela. Društvo nemških učiteljic na Moravskem je prodalo tekom enega leta raznih predmetov Schulvereina za 1194 K 80 h. Nabralo je razven tega 690 kg zamaškov (v vrednosti 75.90 K) in 170 kg staniola (za 48.73 K). Nabiranje zamaškov bi se izplačalo tudi pri nas, posebno v gostilnah, trgovinah in lekarnah.

Moravski Nemci si snujejo zopet nov list „Völkisches Merkblatt“, ki bi naj izhajal četrtletno ter registriral vsak nemški uspeh in vsako izgubo pri občinskih in drugih volitvah, v šoli, vsako spremembo v posestvu in vsako važnejšo spremembo v uradništvu pri državnih in deželnih uradih in zavodih itd.

Narodno gospodarstvo.

Vажnost naših gozdov. Vedno bolj občutno se vidi, da bo postalo pomanjkanje lesa v naših krajih že akutno, ako se ne bo v večji meri skrbelo za gozdom. Gozdarska oblastva pripuščajo, da nastajajo iz gozdnih parcel druge kulture, da se brezvestno podirajo najboljši gozdovi. Poglejmo, koliko gozdov se je že izsekalo v zadnjih letih v Slov. gor in na našem Pohorju. Kam bomo še-le prišli? Tudi iz Gornještajerske se poroča, da se že celo tam kaže pomanjkanje gozdov. Čez 60 večjih in manjših žag je moralo ustaviti delo, ker manjka potrebni les. Zopet bode bežalo več kmečkega ljudstva v mesta in industrijske kraje. Sedaj pride čas, ko se začne s pogozdovanjem. Naj skuša sleherni kmet s saditvijo sadnih drevesc pogozditi razne pušcave, prevelike pašnike ali pa druge, za boljše kulture nepripravne prostore. Za gozdeno sadiko se je treba obrniti na okrajne gozdarske urade. Dobe se po nizki ceni ali pa celo brezplačno.

Srbski izvoz mesa v Avstrijo. Iz Srbije se je od dne 24. januarja do 13. februarja uvozilo v Avstrijo za en milijon in pol dinarjev mesa. V belgrajski klavnici se je v tem času zaklalo 7231 volov.

Vspreh subskripcije v emisijo delnic Jadranske banke v Trstu. Poroča se nam, da je tudi zadnja emisija delnic Jadranske banke končala s polnim vspehom in da je bil na subskripcijo izložen znesek K 2.000.000 prepisan. To dejstvo najbolje priča, da uživa imenovani zavod največje zaupanje v kapitalističnih krogih. Filialka Jadranske banke v Ljubljani je pričela ravnokar svoje poslovanje.

Koliko vina se je pridelalo v Avstriji leta 1910. Kakor je posneti iz poročila poljedelskega ministrstva, se je pridelalo v Avstriji lani 2.508.000 hl vina, predlanskim pa 6.253.000 hl. Povprečno se je pridelalo od leta 1900 do 1909 na leto 5.139.000 hl, potemtakem se je pridelalo v letu 1909 približno 3.700.000 hl manj, ali povprečno 2.600.000 hl. Iz teh podatkov se jasno razvidi lanska slaba vinska letina v tostranski polovici države. Pridelala se je v posameznih kronovinah in deželah naslednja množina vina, in sicer: na Nižje-Avstrijskem 127.000 hl belega in 26.000 hl črnega vina, skupaj 153.000 hl; na Štajerskem 162.000 hl belega in 162.000 hl rudečega vina; na Kranjskem 29.000 hl belega in 29.000 hl rudečega vina; na Tirolskem 200.000 hl belega in 466.000 hl rudečega vina; na Predarlskem 100 hl belega in 198 hl rudečega vina; na Goriško-Gradiščanskem 90.000 hl belega in 23.000 hl črnega vina; na Tržaškem 4000 hl belega in ravno toliko črnega vina; v Istri 84.000 hl belega in 345.000 hl črnega vina; v Dal-

maciji 135.000 hl belega in 592.000 hl črnega vina; na Češkem 2700 hl belega in 1700 hl črnega vina; na Moravskem 15.000 hl belega in 6000 hl črnega vina. Na hektarju se je pridelalo, in sicer: na Nižje-Avstrijskem 4.3 hl, na Štajerskem 11.5 hl, na Kranjskem 5.7 hl, na Tirolskem 25.2 hl, na Predarlskem 4.3 hl, na Goriškem 11.3 hl, na Tržaškem 14.3 hl, v Istri 14.5 hl, v Dalmaciji 10.4 hl, na Češkem 7.1 hl in na Moravskem 1.9 hl.

Tobaka so pokadili v minolem letu 1910 na Ogrskem za 151.745.654 K, napram 123.045.280 K v letu 1909.

Živinski sejem v Gradcu dne 23. februarja. Ker je dovoljeno, spraviti na graški sejem živino samo iz še neokuženih občin, se opaža na tem sejmu veliko pomanjkanje živine. Na včerajšnji sejem se je prignalo samo 421 glav goveje živine, in sicer 207 volov, 84 bikov, 125 krav in 5 telet. Cene so bile trdne, in sicer se je plačevalo za debele prima vole od 94 do 110 K, za biko od 80 do 84 K, za krave od 72 do 84 K.

Kartel cementnih tovarnarjev. V novi kartel združeni tovarnarji cementa v Avstriji skušajo pridobiti tudi ogrske cementne tovarnarje, da bi se v svrhu zvišanja cen cementnih izdelkov združili v samostojni kartel, ali pa se združili v avstrijskega. Tudi s tovarnarji cementa v Nemčiji je stopil avstrijski kartel v zvezo.

Tovarna topov na Češkem. Češki listi poročajo, da se je združilo več čeških močnejših denarnih zavodov z namenom, da ustanovijo tovarno topov in drugega orožja na Češkem. Konsorcij je že nakupil potrebna zemljišča za tovarno.

Književnost in umetnost.

„Die Slaven, ein Urvolk Europas.“ Poročali že smo, da je izšla ta knjiga ravnokar v 6. izdaji. Tozadevno nam sedaj še piše prijatelj lista: Major M. Žunkovič je svoja raziskavanja o prvotnem narodu v Evropi izdal zopet v knjigi pod naslovom: „Die Slaven, ein Urvolk Europas.“ Ta knjiga je že 6. izdaja njegovih publikacij, obsega 24 pol, mnogo slik in tudi zemljevid Trenčina in okolice. Knjigo je založil c. kr. vseučilišni knjigar Jurij Szelinski na Dunaju, I., Neuer Markt 8. „Slavisches Tagblatt“ in drugi listi pripisujejo tej publikaciji učenega našega rojaka veliko važnost. Pisatelj dokazuje na podlagi krajnih imen, ki so slovenskega izvora, da so Slovani prvotni narod v Evropi in da so stanovali od severnega do srednje-zemskega morja in od zaliva Biscaye daleč do zemlje azijske. Na obeh straneh Pirenej na Španskem in Francoskem bivajo še danes Baski, ki so v jezikovnem oziru v najbližnji sorodnosti s Slovani. Nato je učenjaški svet prvi opozoril Ivan Topolovšek v svoji leta 1894 na Dunaju tiskani knjigi: „Die basko-slavische Spracheinheit.“ Na Dunaju je še leta 1894 služba božja bila v slovenskem jeziku, ker je tukaj bivalo takrat veliko Slovencev (Windische). Kapucinski samostan na Dunaju še sedaj hrani burso s staroslovenskim napisom iz 11. stoletja. Še mnogo drugih dokazov navaja pisatelj za svojo trditev. Žunkovič je bil januarja penzioniran baže zaradi svojih spisov. Velezanimivo knjigo toplo priporočamo! —kl.

Kuga v Aziji.

Najnovejša poročila iz okuženih krajev pravijo, da črna smrt vsak dan bolj ponehuje. V Fudsiadinu, kjer je umrlo še prejšnji teden dnevno po 100 do 200 oseb na kugi, jih umrje od 19. februarja naprej povprečno samo po 20. Isto se opaža v Charbinu. Da kuga tako hitro ponehuje, gre hvala voditelju akcije zoper kugo, ravnatelju Ulindo, kateri z vso energijo vodi vse sanitarne odredbe.

V bližini Charbina se nahajajoča vas Fudrunag je popolnoma izumrla. Od 2500 prebivalcev ni preostal niti eden, vse je pobrala črna smrt. Radi visokega snega ne morejo odstraniti trupel, ki leže zmrznjena v snegu. Če se mrtveci pred pomladjo ne bo odstranilo, nastal bo strašen smrad po tamkajšni okolici.

Ogrsko notranje ministrstvo namerava poslati v Azijo deset zdravnikov na državne stroške, da bi tam študirali kugo. Oglasili so se že 4 zdravniki. Ogrski se boje, da bi se njih med Evropejci lotila najprej kuga, ker so sorodni okuženim Azijatom.

Razgled po svetu.

Avtomobil zavozil v morje. V Trstu je v noči od 19. na 20. februarja popivala neka družba v neki gostilni. Sofer Jakob Martin je nato peljal pivsko družbo z avtomobilom domov. Ker je bil vinjen, zgrešil je pot in je z največji naglico zavozil v — kanal. Pijana družba se je pošteno škopala. Le hitri pomoči se je posrečilo rešiti 5 oseb iz kanala. Nekega Franca Kosa so izvlekli mrtvega, enega pa še celo pogrešajo.

Listnica uredništva.

Dol pri Hrastniku. Se bomo prej direktno obrnili na dotičnega gospoda. Ali dovolite, da mu dopošljemo Vaš dopis?

Svoje zdravje

si ohranite! Slabosti in bolečine Vas gotovo zapuste, Vaše oči, živci, mišice, kite zopet dobro, ako rabite pristni Fellerjev fluid z znamko „Elzafluid“. Dvanajstotica V. Feller v Stubici, Elzin trg št. 264. (Hrvaško).

postanejo močne, Vaše spanje bo zdravo, počutili se boste za poskušnjo 5 K pošt. prosto. Proizvajatelj je lekarnar E.

Hiša s petimi stanovanji in klet, gospodarsko poslopje je po ceni na prodaj. Zraven spada vrt in brajda, katere donosajo do 2 polovnjaka vina. Hiša je oddaljena samo 20 minut od Celja na okrajni cesti proti Teharju, davka prosta, vse v prav dobrem stanju. Več se izve pri lastniku Peter Čater v Čretu 37 pošta Štore 30

Steklarski učenec

se takoj sprejme pri **Ivanu Kleišček**, steklarju v **Mariboru**, Koroška cesta št. 17. Ima prosto vso oskrb. 30

Vage

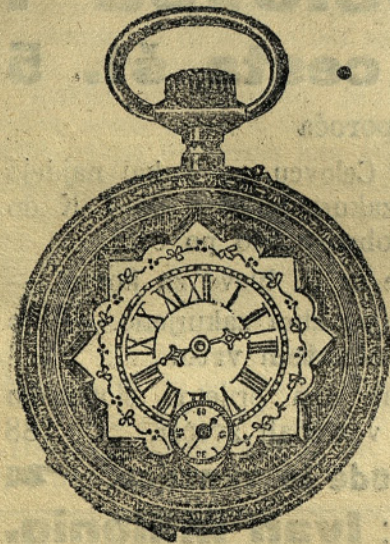
za vagone, voze (mostne), centimale, škalove, decimalne, za živino, tablicove in vsake druge vrste za gospodarske in obrtniške namene izdeluje ter priporoča po nizkih cenah

Jos. Kaláb,

tovarna za vage, Brno, Zidenice Moravsko. 80 slovanska obrt.

POSILANO.

Meni še done zvoki strun vedno na uho, kajti na veselici je bilo veselo. Ampak bojim se, da sem bil razgret, ko smo se vračali domov; najbrž bom jutri prehlajem. Anica mi mora jutri na vse zgodaj prinesiti škatljico „Sodener-Mineral Pastillen“. Pa prinesiti mora izvrne Faysove, pa ne kake ponarejene. Te zabranjujejo nahod in jaz sem prepričan, da mi bodo tudi sedaj pomagale. Škatljica stane samo K 1-25

Gramofone s slovenskimi ploščami, čistim in jasnim glasom iz najboljših tovarn. Priznane najboljše igle za gramofone. Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Svoji k svojim!

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš

Maribor

Tegethofova cesta 39

peró kolodvorom, priporoča svojo bogato zalogo zlatnine, srebrnine, ur i. t. d. po najnižji ceni.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Glavni zastopnik za Štajersko: Gospod Fran Pograjc, Maribor, Fabriksgasse 21, blizu Nar. Doma.

155

sprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbam.

Pojasnila daje in sprejema ponudbe glavni zastopnik zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel. Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Edina domača zavarovalnica! Svoji k svojim!

Velika zaloga

dobro snaženega

posteljnega perja

po vsaki ceni priporoča trdka

Jožef Ulaga, Maribor

Tegethof. cesta 21.

XXXXXXXXXXXX

Olje

za razne stroje oddaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru 100 kg po 25 K.

Pridobivajte nove naročnike!

Cerkveni in sobni slikar in pleskar

Franjo Horvat

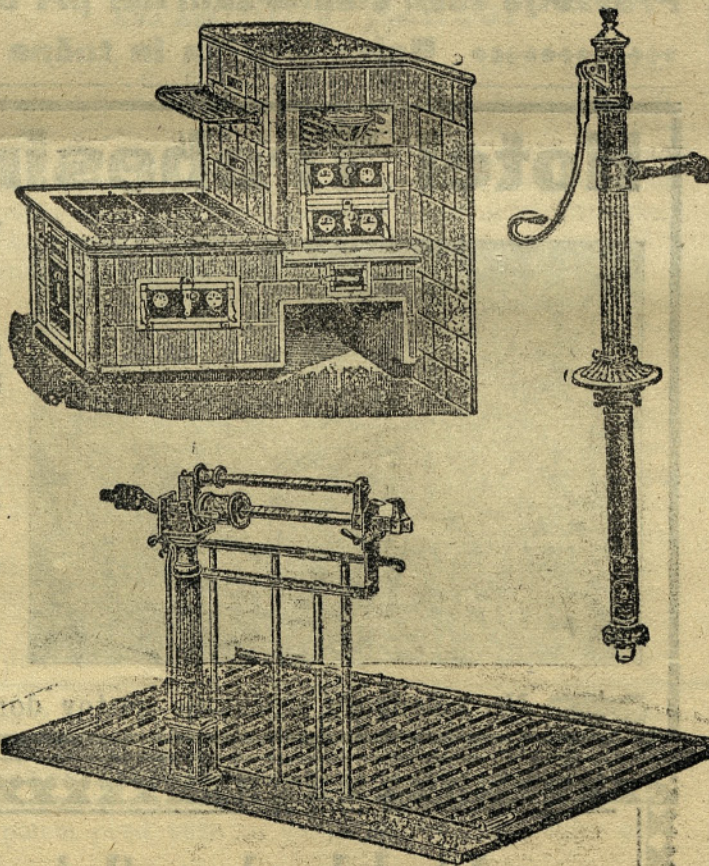
MARIBOR, Kasinogasse šte. 2.

Se priporoča veleč. duhovščini in slavnemu občinstvu za slikanje cerkev, dvoran, sob, društvenih odrov, napisov na steno, deske, plošče in steklo ter za vsa v pleskarsko in slikarsko stroko spadajoča

:: dela ::

53

Postrežba točna! :: :: :: Cene nizke!

Veletrgovina špecerijskega blaga in deželnih pridelkov

Anton Kolenc: Celje

Narodni dom in Graška cesta 22 v lastnih hišah.

Naznanja, da kupuje vsakovrstne deželne pridelke vsako množino po najvišjih dnevnih cenah, osobito suhe gobe, laneno seme, fižol, kumno, vsakovrstno žito, konoplje itd. ter sadje sveže in suho.

Priporočam se gospodom kolegom trgovcem za nakup vedno svežega špecerijskega blaga in deželnih pridelkov, ker jamčim za pošteno in dobro postrežbo po najnižjih dnevnih cenah. — Gospodom duhovnikom priporočam vsakovrstne sveče, kadilo in olje za cerkve.

Slavnemu občinstvu zagotavljam točno in solidno postrežbo z vedno svežim blagom in najnižjih cenah. Nadalje premog na cele vozove, debel K 2-10, droben po K 1-40 100 kg na dom postavljen v Celju, drugam, po dogovoru. 143

Pismena naročila se z obratno pošto izvršé. Prediva vsake množino se kupi kakor tudi solnate vreče.

Stavbeni in umetni ključavničar, oblast.

koncesionirani vodovodni instalater

Ivan Rebek, Celje

Poljska ulica št. 14.

Se priporoča zadrugam, občinam, korporacijam in zasebnikom za cenjena naročila, namreč za navadne, kakor tudi umetno izdelane železne ograje, kakor tudi vrata, bodisi za vrte, dvorišča, cerkve, grobove itd., štedilna ognjišča vseh sistemov za zasebnike, gostilne ali zavode. Prevzamem napeljavo vodovodov iz studencev, vodnjakov s hidratičnimi vidri. Izdelujem vsake vrste tehtnice, tudi premostne (Brückenwagen), prevzamem iste kakor tudi uteže v popravilo. Napeljujem strelovode ter prevzamem sploh vsa v mojo stroko spadajoča dela in izvršujem ista točno in solidno, vse po zmernih cenah.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: nav dne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4½%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošto hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4¾%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poročstvo po 5½% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prešnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

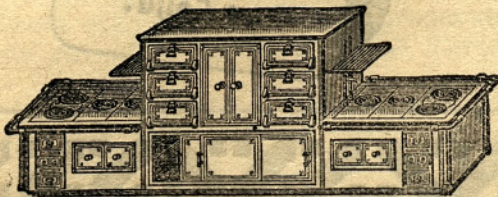
so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izjemni praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne. 6

Kamnosek Franc Koban,
poprej A. Horvat v Račjem
pri Mariboru
naznanja, da ima v zalogi vsake vrste nagrobni spomenikov po nizki ceni.

Tovarna za peči H. KOLOSEUS
Wels, Gornje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin, trpežne irske peči. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastoj.

Slovinci! Slovenke! Pridobivajte nove naročnike za našo „Stražo“.

Izvrstni molitveniki

SO:

Herg. Venec pobožnih molitev in sv. pesmi . . . K 3-50
Kozman, Dekliške bukvice „ 3—
Venec svetih pesmi . . . „ 2—
Priatelj otroški . . . „ 40
Sv. Opravilo . . . „ 135

Vsi ti molitveniki se dobijo tudi v zlati obrezi in stanejo potem okoli 50 vinarjev več. Poština znaša 20—30 vin. za 1 knjigo.

Trgovina tiskarne sv. Cirila
v Mariboru.

Zelodčni likér

je najboljšo krepčilo želodca!

Želodčni likér „FLORIAN“ ne slabi in ne omami kakor razne opojne pijače, ampak daje moč in veselje do dela!

Ljudska kakovost . . . liter K 2-40.
Kabinetna kakovost . . . „ „ 4-80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Umetni zavod za slikanje na steklo
Maks Tušek : Ljubljana
Sv. Petra nasip št. 7

se priporoča preč. duhovščini in cerkvenim predstojnikom za izdelovanje slikanih cerkvenih oken, in vse v to stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

Načrte in proračune na razpolago.

Trgovina špecerijskega blaga
Milan Hočevnar Celje
Zaloga pražene kave „Au Mikado“.

Priporoča za tekoči čas pod zagotovitvijo točne in solidne postrežbe:
ruskega in kitajskega čaja, pristnega jamajka ruma, slivovke, brinjevca, konjaka in raznovrstnih likerjev. Sveže rozine, grozdice, civebe, mandelne, lešnike, orehe, bosanske češnje, strdi itd.

Živinorejcem nudim za pitanje svinj dobro znanega „Lucculus“, mastina in klajno apno. Ob času setve opozarjam p. t. kmetovalce, da se dobi v moji zalogi zanesljiva, kaljiva semena za polja in vrtove. :: :: :: :: :: :: :: :: :: ::

Tudi priporočam raznovrstnih, voščenih in drugih sveč, kadilo in olje. 177

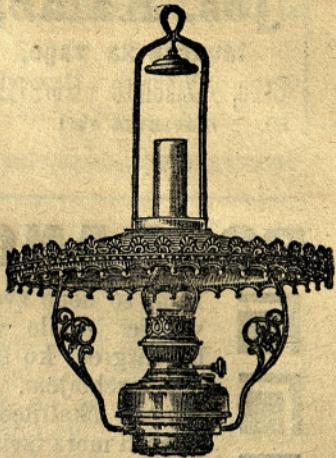
Edina štaj. narodna steklarska trgovina
na debelo in na drobno

Franc Strupi : Celje
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzeto vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

***** Najsolidnejša in točna postrežba. *****

Hotel Trabesinger v Celovcu :
Velikovška cesta št. 5

se priporoča

potnikom, ki prenočujejo v Celovcu. — Tukaj najdejo lepe, snažne in po zimi zakurjene sobe po 1 K do 5 K, okusne jedi, dobro pijačo po ceni.

Veliko dvorišče za vozove in tri hleve za konje. — Za zabavo služi kegljišče, po zimi zakurjeno. — Po leti sedi na senčnatem vrtu.

V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko družbo, posebno v sredah zvečer. 188

Velike dvorane za shode in veselice. 2

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus. Lastnik: Ivan Millonig.

✱ **Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju,** ✱

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v lastni hiši (Hotel pri belem volu) v CELJU, Graška cesta.

Poštno hranilnični račun št. 92.465. — Telefon št. 8.

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 % brez odbitka rentnega davka.

Domači hranilniki se dajejo na dom brezplačno.

Hranilne knjižice drugih zavodov se sprejemajo kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo.

Posojila na zemljišča po 5 % do 5 1/2 % brez in z amortizacijo.

Posojila na zastavo vrednostnih listin.

Osební kredit na menice in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Konvertacija vknjiženih dolgov z najmanjšimi stroški.

== Oskrbuje svojim članom izterjevanje njihovih terjatev. ==

Brezplačno reševanje vseh zadev. 4

Za ženitovanje, veselice in slične svečanosti

Vsak dan sveži pustni krapi.

se priporoča na rodna slaščičarna

Eman. Ilich, Maribor

Gornja Gosposka ulica št. 38.